

GIÁO DỤC VÀ THỜI ĐẠI

NĂM THỨ 66

SỐ 168

THỨ BA

15/7/2025

ISSN1859-2937

đường dây nóng:

0967 335 089

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO - DIỄN ĐÀN TOÀN XÃ HỘI VÌ SỰ NGHIỆP GIÁO DỤC

giaoducthoidai.vn

VẤN ĐỀ HÔM NAY

Đổi mới
cách tiếp cận

Tr.6

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Phải khẳng định vai trò của xã
trong không gian
phát triển mới

Tr.2

HOÀN THIỆN CHƯƠNG TRÌNH
GIÁO DỤC MẦM NON MỚI:

Bảo đảm tiến độ,
chất lượng

Tr.3

TRA CỨU ĐIỂM THI TỐT NGHIỆP THPT:

Bảo đảm thuận lợi cho thí sinh

Theo kế hoạch, 8 giờ ngày 16/7, Bộ GD&ĐT sẽ công bố điểm thi tốt nghiệp THPT. Ngành Giáo dục địa phương, các nhà trường đã chuẩn bị các phương án đảm bảo thuận lợi cho thí sinh, phụ huynh tra cứu điểm thi, đặc biệt các tỉnh sau sáp nhập. Đồng thời có phương án hỗ trợ thí sinh vùng sâu, xa gặp khó khăn về thiết bị, kết nối mạng Internet...

(Xem trang 5)

BỘ GD&ĐT:

Hoàn thành
nhiều chỉ số về
triển khai
dịch vụ công
trực tuyến

Tr.4

KIỂM ĐỊNH
CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO:

Trao quyền
nhiều hơn

Tr.6

NGHỆ AN HẠ ĐIỂM CHUẨN
LỚP 10:

Thước đo
để định hướng,
phân luồng

Tr.7

Học sai ngành,
đừng sợ!

Tr.8

Thí sinh tham dự Kỳ thi tốt nghiệp THPT 2025 tại TPHCM.

Ảnh minh họa: INT

CAO ĐIỂM TRUY QUÉT
"CỜ" PHÒNG KHÁM:

Loạt cơ sở y tế
tư nhân "cửa đóng
then cài"

Tr.14

HÀ NỘI:

Giải "bài toán"
khó về
ô nhiễm
môi trường

Tr.11

KIỂM SOÁT LẠM PHÁT
6 THÁNG CUỐI NĂM 2025:

Chính sách phải
được điều hành
hiệu quả

Tr.12

KINH TẾ TUẦN HOÀN:

Hướng đi
tốt yếu của
phát triển
bền vững

Tr.13

SUY NGẪM

Động lực
cống hiến

Tr.12

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Phải khẳng định vai trò của xã trong không gian phát triển mới

Tổng Bí thư Tô Lâm tặng lẵng hoa chúc mừng Đại hội đại biểu Đảng bộ xã Nghĩa Trụ nhiệm kỳ 2025 - 2030 (ảnh trái). Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Đại hội đại biểu Đảng bộ xã Nghĩa Trụ lần thứ nhất, nhiệm kỳ 2025 - 2030 (ảnh phải).

Ảnh: TTXVN

Trong 2 ngày 13 - 14/7, tại Hội trường Đảng ủy - HĐND - Ủy ban nhân dân xã Nghĩa Trụ (Hưng Yên), Đảng bộ xã Nghĩa Trụ tổ chức Đại hội Đại biểu lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030. Tổng Bí thư Tô Lâm dự và phát biểu tại Đại hội.

Phấn đấu trở thành đô thị sinh thái, thông minh, hiện đại

Đảng bộ xã Nghĩa Trụ được thành lập trên cơ sở hợp nhất 3 đảng bộ (xã Long Hưng, xã Nghĩa Trụ và xã Vĩnh Khúc). Thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2020 - 2025, tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân đạt: 14,8%. Thu nhập bình quân đầu người năm 2025 là 152 triệu đồng/năm. Kết nạp 129 đảng viên mới, đạt 104,9% kế hoạch. Đến năm 2025 xã không còn hộ nghèo, tỷ lệ hộ cận nghèo dưới 0,2%. Chất lượng phổ cập giáo dục được giữ vững, duy trì 100% trường chuẩn quốc gia.

Nhiệm kỳ 2025 - 2030, tầm nhìn đến năm 2040, Đảng bộ xã đề ra mục tiêu tổng quát, xây dựng Đảng bộ, hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; phát huy truyền thống, ý chí, khát vọng, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân; đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, gắn với phát triển đô thị, thương mại, dịch vụ, du lịch, nông nghiệp chất lượng cao; giữ vững quốc phòng, an ninh; quyết tâm xây dựng xã Nghĩa Trụ giàu đẹp, văn minh và trở thành đô thị sinh thái, thông minh, hiện đại, cơ bản đạt tiêu chí phường vào năm 2030.

Mục tiêu cụ thể, tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân: 13 - 15%/năm. Cơ cấu kinh tế, nông nghiệp 5%; công nghiệp - xây dựng 45%; thương mại, dịch vụ, du lịch 50%. Xã duy trì không còn hộ nghèo, giảm tỷ lệ hộ cận nghèo xuống dưới 0,15%; phấn đấu 100% làng, khu phố văn hóa; cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp văn

hóa. Tỷ lệ đô thị hóa đạt trên 51%, xã Nghĩa Trụ cơ bản đáp ứng các tiêu chuẩn của phường trực thuộc tỉnh. 100% trường mầm non, tiểu học, trung học cơ sở công lập đạt chuẩn quốc gia. Tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế đạt 98%; hộ dân sử dụng nước sạch đáp ứng quy chuẩn là 100%; chất thải nguy hại được thu gom, xử lý; chất thải rắn sinh hoạt được thu gom, xử lý đạt 100%, không để phát sinh tình trạng ô nhiễm môi trường...

Đại hội đã thảo luận, đóng góp ý kiến vào Dự thảo văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Hưng Yên lần thứ XX và văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng; thảo luận, biểu quyết thông qua những nội dung quan trọng được nêu trong Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ xã và Báo cáo kiểm điểm của Ban Chấp hành Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2020 - 2025 trình Đại hội; dự thảo Nghị quyết Đại hội.

Đại hội nghe công bố quyết định của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc chỉ định Ban Chấp hành, Ban Thường vụ, Bí thư, Phó Bí thư Đảng ủy xã Nghĩa Trụ nhiệm kỳ 2025 - 2030. Theo đó, Ban Chấp hành Đảng bộ xã gồm 26 đồng chí; Ban Thường vụ Đảng ủy xã gồm 9 đồng chí. Phó Bí thư Đảng ủy xã Nghĩa Trụ gồm các đồng chí: Phạm Trung Thành, Phó Bí thư Thường trực, Phụ trách Đảng bộ xã Nghĩa Trụ; Nguyễn Quốc Chương, Phó Bí thư Đảng ủy xã.

Tận dụng lợi thế vùng ven đô, phát triển kinh tế nhanh, bền vững

Phát biểu chỉ đạo tại Đại hội, Tổng Bí thư Tô Lâm đã biểu

Dự đại hội có các đồng chí: Lê Hoài Trung, Bí thư Trung ương Đảng, Chánh Văn phòng Trung ương Đảng; Nguyễn Hữu Nghĩa, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Hưng Yên; các đồng chí lãnh đạo một số cơ quan Trung ương, lãnh đạo, nguyên lãnh đạo tỉnh Hưng Yên qua các thời kỳ...; 230 đại biểu chính thức thay mặt cho 1.541 đảng viên của Đảng bộ.

dương, chúc mừng những kết quả Đảng bộ, chính quyền và nhân dân xã đạt được trong nhiệm kỳ qua.

Về những nhiệm vụ trong thời gian tới, Tổng Bí thư nhấn mạnh, phải khẳng định vai trò của xã trong không gian phát triển mới, phải xây dựng không gian phát triển mới đủ điều kiện về quy mô dân số, cơ diện tích tự nhiên lớn hơn, quy mô kinh tế đa dạng. Do đó xã phải phấn đấu trở thành mô hình kiểu mẫu phát triển đô thị gắn với nông nghiệp sinh thái, dịch vụ nông thôn mới, bảo tồn các giá trị truyền thống; tập trung phát triển kinh tế theo hướng đa trực, tận dụng lợi thế vùng ven đô, thực hiện nhiệm vụ trung tâm là phát triển kinh tế nhanh, bền vững, có trọng tâm, trọng điểm.

Tổng Bí thư đề nghị, cấp ủy tập trung vào các định hướng: Đô thị hóa gắn với phát triển dịch vụ chất lượng cao; quy hoạch hợp lý vùng đất giáp trục đường lớn, hình thành các khu dịch vụ hỗ trợ thương mại, chợ nông sản, dịch vụ, trung tâm hậu cần cho nông nghiệp, từng bước chuẩn hóa hệ thống giao thông, cấp thoát nước, chiếu sáng, công viên để hướng tới trở thành phường trong tương lai. Phát triển nông nghiệp đặc thù, chất lượng cao, xã có truyền thống trồng hoa quả, cây cảnh, cây giống

cần có quy hoạch vùng sản xuất theo mô hình nông nghiệp thông minh, nông nghiệp sinh thái, nông nghiệp trải nghiệm gắn với tiêu chuẩn VietGAP và truy xuất nguồn gốc. Tái cơ cấu lao động, nâng cao thu nhập, song song với chuyển dịch cơ cấu kinh tế, chú trọng đào tạo nghề, phát triển kỹ năng số, kỹ năng kinh doanh trong nông dân, thanh niên, phụ nữ, khuyến khích khởi nghiệp nông nghiệp tại chỗ. Mỗi thôn, mỗi làng cần lập quy ước bảo tồn di sản văn hóa, lễ hội truyền thống, xây dựng các không gian cộng đồng văn hóa với tiêu chí cộng đồng hiện đại nhưng vẫn giữ được những bản sắc văn hóa của Hưng Yên, của Đồng bằng Bắc Bộ; tập trung tăng cường giáo dục truyền thống, tôn vinh người có công, người cao tuổi có uy tín.

Trong mô hình chính quyền địa phương hai cấp, xã là cấp hành chính trực tiếp, gần dân nhất, Tổng Bí thư yêu cầu, cần phải đổi mới tư duy quản lý theo hướng chính quyền kiến tạo; xây dựng đội ngũ cán bộ xã có năng lực tổng hợp, có khả năng ứng dụng công nghệ số, hiểu dân, sâu sát thực tiễn; phải đẩy mạnh cải cách hành chính, chuyển đổi số trong giải quyết thủ tục tương tác với người dân.

Nhiệm kỳ tới, Tổng Bí thư lưu ý, phải xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, toàn diện. Đảng bộ cấp xã cần tập trung: Đổi mới phương thức lãnh đạo khoa học, kỷ luật, kỷ cương; tăng cường chất lượng sinh hoạt chi bộ, chú trọng nâng cao chất lượng đảng viên, tư tưởng, đạo đức, năng lực hành động; phải làm tốt công tác phát triển đảng viên mới, nhất là lực lượng lao động trẻ trong doanh nhân nông thôn; tiếp tục thực hiện nghiêm Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, phát huy vai trò nêu gương, người đứng đầu, kết hợp chặt chẽ

xây dựng Đảng, hệ thống chính trị với lãnh đạo phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương.

Tổng Bí thư chỉ rõ, Đảng bộ xã cần xây dựng đội ngũ cán bộ đủ tâm, tầm, tài, tín, thực hiện nói đi đôi với làm, tránh hình thức, phô trương, ngại đổi mới, phát huy dân chủ trong Đảng, đồng thời giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương. Cấp ủy khóa mới cần khẩn trương cụ thể hóa nghị quyết đại hội thành các chương trình, hành động, kế hoạch 5 năm, 3 năm, có đầu việc rõ ràng, phân công, từng bước, từng mục tiêu; tổ chức bộ máy xã theo hướng gọn nhẹ, hiệu quả, phù hợp theo mô hình hai cấp hoạt động vì nhân dân, phục vụ được yêu cầu của nhân dân; rà soát các quy hoạch phát triển không gian xã theo hướng tích hợp quy hoạch Thủ đô, đảm bảo phát triển hài hòa, bền vững; chủ động tranh thủ các nguồn lực từng tỉnh, từ các chương trình quốc gia, các doanh nghiệp đầu tư, nhất là vào trong nông nghiệp, trong sản xuất dịch vụ phát triển.

Tổng Bí thư căn dặn, phải coi trọng đoàn kết, gắn bó với nhân dân là yếu tố sống còn trong hoạt động của Đảng bộ xã trong cả nhiệm kỳ; tin tưởng rằng với tất cả các mục tiêu cụ thể, rõ ràng, thiết thực, được xây dựng trên cơ sở tổng kết sâu sắc thực tiễn vận dụng sáng tạo tại Nghị quyết của Trung ương, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên, Đảng bộ xã Nghĩa Trụ sẽ thực hiện thắng lợi và đưa xã trở thành những mô hình đi đầu trong tiến trình đô thị hóa, chuyển đổi số và phát triển bền vững của tỉnh Hưng Yên và của khu vực.

● Nhân dịp này, Tổng Bí thư Tô Lâm đã thăm và kiểm tra Trung tâm phục vụ hành chính công xã Nghĩa Trụ, tỉnh Hưng Yên.

NGUYỄN HỒNG ĐIỆP

HOÀN THIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC MẦM NON MỚI:

Bảo đảm tiến độ, chất lượng

Chiều 14/7, tại Bộ GD&ĐT diễn ra cuộc họp của Ban Chỉ đạo, Ban Soạn thảo Chương trình giáo dục mầm non mới. Dự họp có Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn, Thứ trưởng Nguyễn Thị Kim Chi và các thành viên Ban Chỉ đạo, Ban Soạn thảo Chương trình.

Tích cực triển khai

Báo cáo tiến độ thực hiện kế hoạch xây dựng Chương trình giáo dục mầm non mới, ông Nguyễn Thanh Đức - Vụ trưởng Vụ Giáo dục Mầm non cho biết: Năm 2020, kế hoạch, trọng tâm định hướng xây dựng Chương trình giáo dục mầm non mới sau năm 2020 đã được ban hành. Năm 2022, ban hành kế hoạch triển khai các hoạt động xây dựng, ban hành Chương trình giáo dục mầm non mới (thí điểm 1 năm học). Năm 2023, ban hành kế hoạch triển khai các hoạt động xây dựng, ban hành Chương trình giáo dục mầm non mới (điều chỉnh thí điểm thành 3 năm học) và các hoạt động chi tiết cho từng năm chuyển tiếp từ 2022 - 2028.

Năm 2024 ban hành kế hoạch triển khai các hoạt động xây dựng, ban hành Chương trình giáo dục mầm non mới giai đoạn 2024 - 2030; bổ sung đánh giá Chương trình hiện hành; đánh giá độc lập thí điểm và chỉ đạo, hướng dẫn triển khai thực hiện Chương trình giáo dục mầm non mới; giám sát, hỗ trợ tập huấn tại các địa phương. Các kế hoạch nêu trên đều có đơn vị chủ trì, phối hợp cụ thể theo từng nhiệm vụ.

Vụ Giáo dục Mầm non, Ban biên soạn xây dựng Chương trình (Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam) đã chủ trì, phối hợp theo phân công thực hiện nhiệm vụ, gồm: Đánh giá Chương trình giáo dục mầm non hiện hành; định hướng biên soạn Chương trình giáo dục mầm non; biên soạn dự thảo Chương trình giáo dục mầm non; thử nghiệm và điều chỉnh dự

Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn chủ trì cuộc họp.

Ảnh: Trần Hiệp

thảo Chương trình; thẩm định, ban hành Chương trình giáo dục mầm non; thí điểm Chương trình giáo dục mầm non mới.

Về xây dựng Nghị quyết của Quốc hội về đổi mới Chương trình giáo dục mầm non, ông Nguyễn Thanh Đức thông tin: Thực hiện Quyết định số 150/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình công tác năm 2025, Vụ Giáo dục Mầm non hoàn thành xây dựng dự thảo hồ sơ Nghị quyết theo quy định; soạn thảo các dự thảo, gửi đăng Cổng thông tin điện tử Chính phủ, Bộ GD&ĐT và gửi xin ý kiến 10 bộ, ngành, và UBND 63 tỉnh, thành phố; tiếp thu, giải trình và điều chỉnh, hoàn thiện hồ sơ gửi Bộ Tư pháp thẩm định.

Bộ Tư pháp đã có báo cáo thẩm định ngày 26/6/2025 về hồ sơ dự thảo Nghị quyết về sự cần thiết ban hành và tính hợp pháp, tính thống nhất với hệ thống pháp luật.

Ngày 27/6, Bộ GD&ĐT đã có tờ trình báo cáo Phó Thủ tướng Lê Thành Long đề xuất đưa nhiệm vụ xây dựng Nghị quyết này ra khỏi Chương trình công tác năm 2025. Một số chính sách về trẻ em, đội ngũ, cơ sở vật chất tại dự thảo Nghị quyết đã và đang được đưa vào Luật Nhà giáo, Luật Trẻ em; dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục; Nghị quyết phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em mẫu giáo từ 3 đến 5

tuổi; Nghị định số 105/2020/NĐ-CP... và các văn bản liên quan khác. Các nội dung cụ thể về đổi mới sẽ đưa vào dự thảo Chương trình giáo dục mầm non theo quy trình xây dựng, ban hành Thông tư theo thẩm quyền của Bộ trưởng.

7 điểm mới cơ bản

Báo cáo quá trình và kết quả xây dựng Chương trình giáo dục mầm non mới, ông Lê Anh Vinh, Viện trưởng Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, cho biết: Dự thảo Chương trình giáo dục mầm non mới được xây dựng từ 2022 đến nay theo đúng quy trình của Thông tư số 49/2020/TT-BGDĐT và chỉ đạo của Lãnh đạo Bộ. Qua nhiều lần tham vấn ý kiến chuyên gia, địa phương và tiếp thu, chỉnh sửa theo ý kiến góp ý của Hội đồng thẩm định, hiện nay dự thảo Chương trình về cơ bản được hoàn thành, với những điểm mới như sau:

Thứ nhất: Tiếp cận năng lực dựa trên tình cảm - xã hội, đặt nền móng cho việc hình thành, phát triển các giá trị cốt lõi của con người Việt Nam; thể hiện qua mục tiêu, kết quả mong đợi, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục, đánh giá sự phát triển của trẻ.

Thứ hai: Tiếp cận dựa trên quyền, đảm bảo chất lượng, công

bằng, hòa nhập, bình đẳng và tôn trọng sự khác biệt của trẻ; giáo dục trẻ em có nhu cầu đặc biệt, phát triển ngôn ngữ (quan tâm ngôn ngữ tiếng mẹ đẻ của trẻ) trong xây dựng và phát triển Chương trình giáo dục mầm non.

Thứ ba: Trao quyền cho cơ sở giáo dục và giáo viên trong phát triển chương trình giáo dục trên cơ sở đảm bảo linh hoạt, phù hợp với đặc điểm phát triển của trẻ, điều kiện cơ sở vật chất, môi trường sống, bản sắc văn hóa của địa phương, tăng cường quyền và năng lực tự chủ trong phát triển chương trình giáo dục của cơ sở giáo dục.

Các cơ sở giáo dục mầm non và giáo viên được chủ động lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục đáp ứng mục tiêu, yêu cầu của chương trình giáo dục nhà trường.

Thứ tư: Quy định về tổ chức chế độ sinh hoạt cho trẻ trong Chương trình bảo đảm phù hợp với sự phát triển của trẻ em mầm non và chế độ làm việc của đội ngũ theo quy định Bộ luật Lao động. Khắc phục một số hạn chế của Chương trình hiện hành, bổ sung quy định về các điều kiện bảo đảm thực hiện Chương trình giáo dục mầm non mới.

Thứ năm: Trẻ em là trung tâm của quá trình giáo dục, chủ thể trong hoạt động và giao tiếp. Trẻ

em học qua chơi và trải nghiệm phù hợp với hoạt động chủ đạo của từng lứa tuổi. Nhà giáo dục là người hỗ trợ trẻ em phát triển trong môi trường an toàn, thân thiện, giàu cảm xúc và có ý nghĩa.

Thứ sáu: Liên thông với Chương trình giáo dục phổ thông 2018; trong đó bổ sung nội dung, phương pháp giáo dục mới/ tiên tiến, phù hợp với điều kiện thực tiễn. Cá nhân hóa quá trình giáo dục, quan tâm phát triển sức khỏe, thể chất, kỹ năng cảm xúc - xã hội ở trẻ, hòa hợp với tự nhiên.

Thứ bảy: Mở rộng cơ hội tham gia và trách nhiệm của gia đình, cộng đồng trong thực hiện chương trình giáo dục mầm non.

Hoàn thiện thủ tục

Tại cuộc họp, thành viên Ban Chỉ đạo, Ban Soạn thảo cùng trao đổi, thảo luận những vấn đề liên quan đến dự thảo Chương trình giáo dục mầm non, hướng dẫn thực hiện Chương trình... Trong đó, nhiều ý kiến quan tâm đến việc chuyển đổi từ tiếp cận nội dung sang tiếp cận năng lực; lựa chọn giữa thuật ngữ "kết quả mong đợi" và "yêu cầu cần đạt" trong xây dựng Chương trình...

Những nội dung trên được Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn trao đổi lại tại phát biểu kết luận; yêu cầu chung là có thuyết minh mạch lạc, thuyết phục về thuật ngữ được lựa chọn và cần có sự lượng hóa.

Bộ trưởng đề nghị Ban Soạn thảo rà soát dự thảo Chương trình giáo dục mầm non mới trên tinh thần phù hợp với điều kiện triển khai, nhưng cũng đồng thời có tính hướng đích xa hơn; phù hợp với Nghị quyết về phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ em từ 3 đến 5 tuổi và những chủ trương của Đảng, Nhà nước, Chính phủ... Cùng với dự thảo Chương trình, tiếp tục hoàn thiện đầy đủ hồ sơ có liên quan, các tài liệu đi kèm (ma trận đầu ra lập thành một phụ lục kèm Chương trình) và xây dựng kế hoạch triển khai Chương trình giáo dục mầm non mới.

NGUYỄN HIẾU

TỔ CHỨC TRIỂN LÃM THÀNH TỰU GIÁO DỤC, ĐÀO TẠO:

Tái hiện hành trình 80 năm phát triển

Chiều 14/7, Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn chủ trì họp về công tác chuẩn bị tổ chức Triển lãm thành tựu GD-ĐT nhân kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh.

Tại cuộc họp, các đại biểu kiểm đếm, rà soát, cho ý kiến về các công việc chuẩn bị cho Triển lãm; tập trung trao đổi, cho ý kiến về phương án thiết kế Triển lãm, nội dung, hình thức thể hiện trưng bày; trong đó quan tâm đến chủ đề, nội dung trưng bày theo mỗi giai đoạn của nền giáo dục Việt Nam.

Việc tổ chức Triển lãm yêu cầu bám sát mục đích, yêu cầu, nội dung của Đề án Triển lãm thành tựu kinh tế - xã hội nhân dịp kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh; bảo đảm tính chính trị, tư tưởng, hiệu quả tuyên truyền và quy mô quốc gia của sự kiện.

Đồng thời, giới thiệu, quảng bá nền giáo dục Việt Nam đổi mới, phát triển và hội nhập với những thành tựu nổi bật chung của toàn ngành. Tái hiện bằng hình ảnh, hiện vật và các sản phẩm đa phương tiện về hành trình 80 năm phát triển ngành Giáo dục gắn với lịch sử xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng. Thể hiện chiến lược phát triển con người Việt Nam với khát vọng độc lập - tự do - hạnh phúc, dân giàu, nước mạnh, có vị thế cao trên trường quốc tế.

Triển lãm thành tựu giáo dục, đào tạo trưng bày từ ngày 28/8 - 5/9, tại Trung tâm Triển lãm Quốc gia (Cổ Loa, Đông Anh, Hà Nội). Triển lãm là một trong các hoạt động lớn, trọng điểm chào mừng kỷ niệm 80 năm Quốc khánh nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa, nay là nước Cộng hòa xã hội

chủ nghĩa Việt Nam; chào mừng đại hội Đảng các cấp, tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng.

Đây đồng thời là hoạt động chính luận văn hóa, nghệ thuật chứa đựng nhiều thông điệp gửi đến các nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục, người lao động, học sinh, sinh viên ngành Giáo dục và các tầng lớp nhân dân trong nước, người Việt Nam ở nước ngoài và đồng bào bạn bè, du khách quốc tế về những thành tựu nổi bật của ngành Giáo dục trong 80 năm qua dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng và Nhà nước ta.

Triển lãm là sự kiện có ý nghĩa quốc gia, góp phần khẳng định vai trò then chốt và sứ mệnh lịch sử của ngành Giáo dục trong quá trình phát triển đất nước và chiến lược hội nhập quốc tế; tôn vinh những thành tựu nổi bật của nền

giáo dục cách mạng Việt Nam trong 80 năm xây dựng và phát triển, những đóng góp, cống hiến, hy sinh của các thế hệ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục, người lao động ngành Giáo dục, các thế hệ học sinh, sinh viên trong sự nghiệp giáo dục và đào tạo của nước nhà nói riêng và trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc nói chung.

Từ đó, góp phần cổ vũ, phát huy tinh thần "tôn sư trọng đạo" và hiếu học của dân tộc; phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài mà Đảng và Nhà nước giao phó, góp phần xây dựng đất nước Việt Nam trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình ngày càng giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, phồn vinh và hạnh phúc.

BÌNH HẢI

BỘ GD&ĐT:

Hoàn thành nhiều chỉ số về triển khai dịch vụ công trực tuyến

Chiều 14/7, Thứ trưởng Lê Tấn Dũng làm việc với Đoàn kiểm tra liên ngành về cung cấp, giải quyết thủ tục hành chính và dịch vụ công trực tuyến.

Nhiều kết quả quan trọng

Cùng dự buổi làm việc có lãnh đạo/chuyên viên các vụ/cục thuộc Bộ GD&ĐT: Quản lý chất lượng, Hợp tác quốc tế, Khoa học công nghệ thông tin, Tổ chức cán bộ, Giáo dục mầm non, Giáo dục phổ thông, Giáo dục đại học, Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên, Kế hoạch tài chính, Văn phòng Bộ.

Đoàn kiểm tra liên ngành do ông Nguyễn Thành Phúc - Cục trưởng Cục Chuyển đổi số quốc gia, Bộ Khoa học và Công nghệ làm Trưởng đoàn cùng các thành viên làm việc tại trụ sở Bộ GD&ĐT. Ngày 15/7, Đoàn kiểm tra thực địa tại Cục Hợp tác quốc tế, Cục Quản lý chất lượng, Cục Khoa học công nghệ thông tin và làm việc với đại diện các đơn vị này.

Báo cáo từ Văn phòng Bộ GD&ĐT cho thấy, từ năm 2018 đến nay, Bộ GD&ĐT đã số hóa được khoảng 50.000 cơ sở giáo dục từ mầm non - phổ thông - GDTX bao gồm cả các điểm trường; hơn 27 triệu hồ sơ điện tử học sinh; 1,4 triệu hồ sơ điện tử giáo viên; trên 115 nghìn hồ sơ điện tử cán bộ quản lý, người lao động.

Hiện nay, Bộ GD&ĐT thực hiện cung cấp 95 dịch vụ công trực tuyến (23 dịch vụ công trực tuyến toàn trình, 72 dịch vụ công trực

tuyến một phần) tại địa chỉ website: dichvucong.moet.gov.vn. Thực hiện Văn bản 4725 ngày 28/5 của Văn phòng Chính phủ, trong tháng 6 vừa qua, Bộ GD&ĐT tiếp tục kết nối, cung cấp 95 thủ tục hành chính của Bộ lên Cổng dịch vụ công quốc gia.

Bộ GD&ĐT đã nâng cấp hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính của Bộ để đáp ứng đầy đủ yêu cầu của Chính phủ, cho phép cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình. Các thủ tục hành chính thuộc phạm vi quản lý của Bộ GD&ĐT được công bố, cập nhật đầy đủ bộ phận cấu thành của thủ tục hành chính trên cơ sở dữ liệu quốc gia.

Kết nối cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư do Bộ Công an quản lý, từ năm 2022, cơ sở dữ liệu ngành Giáo dục đã kết nối và xác thực, định danh của hơn 24 triệu giáo viên, học sinh. Đồng thời, cơ sở dữ liệu về giáo dục mầm non - phổ thông - GDTX cũng đã làm giàu cho cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư thông tin giáo dục của hơn 24 triệu công dân.

Đến năm 2024, Bộ đã kết nối dữ liệu cư trú cho 760 nghìn học

Thứ trưởng Lê Tấn Dũng nêu bật một số kết quả quan trọng trong việc thực hiện giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công trực tuyến tại Bộ GD&ĐT. Ảnh: Đình Tuệ

sinh với cơ sở dữ liệu ngành Giáo dục. Tất cả các nhà trường triển khai dữ liệu này trực tuyến để xét công nhận tốt nghiệp THPT, phục vụ tuyển sinh đầu cấp thay thế hoàn toàn việc sử dụng giấy xác nhận thường trú.

Năm 2025, việc khai thác thông tin dữ liệu dân cư qua Hệ thống quản lý thi đã đạt trên 800 nghìn lượt, phục vụ xét ưu tiên theo nơi cư trú cho thí sinh dự thi tốt nghiệp THPT, xét tuyển đại học, cao đẳng. Đây cũng là năm đầu

tiên, tất cả thí sinh (cả thí sinh tự do) đều có thể sử dụng mã số định danh công dân, hoặc VNeID để đăng ký dự thi trực tuyến.

Cần tháo gỡ một số khó khăn

Dù vậy, công tác số hóa hồ sơ, kết quả giải quyết thủ tục hành chính còn khó khăn do thiếu nhân lực chuyên môn, hạ tầng công nghệ thông tin chưa đáp ứng được yêu cầu. Do tiến độ cấp kinh phí cần thời gian thẩm định phê duyệt dẫn tới hiện tại điều kiện về hạ tầng công nghệ thông tin của Bộ GD&ĐT chưa đủ điều kiện để kết nối đầy đủ với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Do đó, Bộ GD&ĐT kiến nghị Chính phủ/Thủ tướng Chính phủ ưu tiên chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ

xem xét, phê duyệt và phân bổ đầy đủ kinh phí cần thiết cho các dự án trọng điểm như Đề án 06; đảm bảo hạ tầng công nghệ thông tin của Bộ GD&ĐT được hoàn thiện đồng bộ, hiện đại và an toàn, nhất là việc kết nối với cơ sở dữ liệu quốc gia.

Chỉ đạo đẩy nhanh quá trình xây dựng và ban hành các văn bản quy phạm pháp luật liên quan trực tiếp đến Chính phủ số và chuyển đổi số trong giáo dục, nhất là với học bạ số và văn bằng số để tạo hành lang pháp lý vững chắc, đảm bảo an toàn thông tin cho dữ liệu số.

Thời gian tới, Bộ Công an, Bộ Khoa học và Công nghệ cần tiếp tục phối hợp, hỗ trợ Bộ GD&ĐT trong quá trình triển khai cung cấp các thủ tục hành chính theo các quyết định của Thủ tướng Chính phủ lên Cổng dịch vụ công quốc gia. Ban Cơ yếu Chính phủ cần đẩy nhanh việc cấp phát chứng thư số cho CBQL, giáo viên, đảm bảo việc triển khai chữ ký số được thông suốt; đặc biệt là để học bạ số và các văn bản điện tử khác có đầy đủ giá trị pháp lý.

Phát biểu tại buổi làm việc, Thứ trưởng Lê Tấn Dũng nhấn mạnh, trong thời gian Đoàn kiểm tra thực hiện nhiệm vụ, các vụ/cục liên quan cần phân công người túc trực làm việc với Đoàn trên tinh thần cầu thị, thẳng thắn để cung cấp thông tin chính xác, tìm giải pháp tháo gỡ những khó khăn, đồng thời biểu dương những mặt tích cực nhằm đảm bảo mục tiêu nêu ra tại các nghị quyết của Trung ương.

TUỆ ĐÌNH

Thời gian qua, Bộ GD&ĐT đã kịp thời ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các nhiệm vụ được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao; hoàn thành triển khai dịch vụ công trực tuyến toàn trình "Công nhận văn bằng do cơ sở giáo dục nước ngoài cấp để sử dụng tại Việt Nam" từ năm 2022 và nhiều nhiệm vụ trọng tâm khác...

Không để thí sinh nhầm lẫn thông tin tuyển sinh

Bộ GD&ĐT yêu cầu trường đại học thông tin rõ ràng để thí sinh không nhầm lẫn về tuyển sinh vào phân hiệu với cơ sở đào tạo (CSĐT).

Tại văn bản hướng dẫn tuyển sinh đại học, tuyển sinh cao đẳng năm 2025; Bộ GD&ĐT yêu cầu các CSĐT ban hành thông tin tuyển sinh, quy chế tuyển sinh theo quy định (quy chế thi và Đề án tổ chức thi riêng với các CSĐT tổ chức thi). Mỗi CSĐT được gán 1 mã số và cấp một tài khoản (tên truy cập và mật khẩu) để sử dụng trong công tác tuyển sinh.

Các CSĐT khi đăng nhập Hệ thống phải cập nhật đầy đủ, chính xác thông tin; chịu trách nhiệm về tính chính xác của dữ liệu, thông tin đưa lên Hệ thống. Quy định cụ thể các điều kiện tuyển sinh đối với các thí sinh tham dự Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025 và trước năm 2025.

Thông tin tuyển sinh của CSĐT phải cung cấp đầy đủ, đúng cấu trúc, định dạng và bảo đảm tính xác thực của thông tin, dữ liệu tuyển sinh theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT... Ngoài ra, thông tin cần dễ hiểu, rõ ràng để thí sinh không nhầm lẫn giữa tên các CSĐT; tuyển sinh vào phân hiệu của

CSĐT với CSĐT; giữa các chương trình đào tạo của CSĐT; triển khai áp dụng quy định về điểm ưu tiên khu vực, đối tượng cho tất cả phương thức xét tuyển theo đúng quy định của quy chế tuyển sinh (không được quy định, thông báo hoặc yêu cầu thí sinh phải đăng ký nguyện vọng 1 trên Hệ thống mới được xét tuyển (trừ trường hợp thí sinh đăng ký vào các CSĐT thuộc khối Công an, Quân đội));

CSĐT phải đảm bảo tuyệt đối chính xác, thống nhất các thông tin tuyển sinh khai báo trong Hệ thống với các thông tin trong thông tin tuyển sinh như: Mã CSĐT, mã xét tuyển (chương trình/ngành/nhóm ngành, phương thức xét tuyển, tổ hợp, chỉ tiêu xét tuyển và tiêu chí phụ...).

Bộ GD&ĐT cũng yêu cầu, trước và trong thời gian tuyển sinh, CSĐT tiếp tục rà soát lại thông tin tuyển sinh, gồm: Chỉ tiêu, ngành, phương thức, tổ hợp xét tuyển; bài thi/môn thi được nhân hệ số khi xét tuyển, quy tắc quy đổi tương đương ngưỡng đầu vào và điểm trúng tuyển, tiêu chí phụ, môn năng khiếu, điểm xét tuyển môn năng khiếu (nếu có), phương thức xét tuyển; các phương thức, điều kiện xét tuyển bổ sung (nếu có)...

Thí sinh tham dự Kỳ thi tốt nghiệp THPT 2025.

Trong trường hợp cần điều chỉnh, bổ sung nội dung thông tin tuyển sinh trong thời gian quy định, phải tuân thủ các quy định, hướng dẫn và việc điều chỉnh phải bảo đảm không làm ảnh hưởng đến quyền lợi của các thí sinh đã đăng ký xét tuyển vào CSĐT. Ngoài ra, cần cập nhật các nội dung thay đổi trong thông tin tuyển sinh lên Cổng thông tin tuyển sinh của Bộ GD&ĐT để báo cáo và phục vụ cho công tác thanh tra, kiểm tra.

Các CSĐT điều chỉnh và công khai trên trang thông tin điện tử của CSĐT và cập nhật vào Hệ thống mức điểm tương đương nhận hồ sơ đăng ký nguyện vọng xét tuyển

với các tổ hợp xét tuyển khác nhau, sau khi có kết quả thi tốt nghiệp THPT và các điều kiện khác không trái với quy chế tuyển sinh.

CSĐT có trách nhiệm cập nhật thường xuyên cơ sở dữ liệu trên hệ thống HEMIS (phục vụ công tác xác định chỉ tiêu tuyển sinh năm 2025), công bố công khai minh bạch điều kiện đảm bảo chất lượng trong việc xác định chỉ tiêu tuyển sinh, các điều kiện sơ tuyển, xét tuyển, tổ hợp xét tuyển, ngưỡng đảm bảo chất lượng, chính sách ưu tiên của CSĐT gắn với yêu cầu của ngành đào tạo.

Đối với các ngành đào tạo giáo viên và ngành thuộc lĩnh vực sức khỏe có cấp giấy phép hành nghề, CSĐT sử dụng kết quả điểm thi THPT để xét tuyển phải cập nhật ngưỡng đầu vào trước 17 giờ ngày 23/7. Ngoài ra, rà soát và cập nhật chính xác chỉ tiêu sơ phạm đã được Bộ GD&ĐT thông báo lên Hệ thống báo cáo xác định chỉ tiêu và trang nghiệp vụ; đồng thời đồng bộ thông tin tuyển sinh tại Cổng thông tin tuyển sinh, đảm bảo các thông tin thống nhất và chính xác.

PHONG MINH

TRA CỨU ĐIỂM THI TỐT NGHIỆP THPT:

Bảo đảm thuận lợi cho thí sinh

Theo kế hoạch, 8 giờ ngày 16/7, Bộ GD&ĐT sẽ công bố điểm thi tốt nghiệp THPT. Ngành Giáo dục địa phương, các nhà trường đã chuẩn bị các phương án đảm bảo thuận lợi cho thí sinh, phụ huynh tra cứu điểm thi, đặc biệt các tỉnh sau sáp nhập. Đồng thời có phương án hỗ trợ thí sinh vùng sâu, xa gặp khó khăn về thiết bị, kết nối mạng Internet...

Chủ động các phương án

Năm nay, Trường THPT Sin Hồ (Lai Châu) có 168 học sinh dự thi tốt nghiệp THPT. Thầy Trần Văn Tuấn - Hiệu trưởng nhà trường, cho biết: "Chúng tôi đã hướng dẫn học sinh để chủ động tra cứu điểm thi khi công bố. Học sinh đã có tài khoản đăng ký dự thi để tra cứu điểm thi và đăng ký nguyện vọng từ tháng 5. Đến nay, chưa có học sinh phản ánh khó khăn trong quá trình tra cứu điểm thi". Theo ông Tuấn, với những học sinh ở vùng sâu, xa, chất lượng sóng điện thoại và kết nối Internet kém thì nhà trường sẽ hỗ trợ nhập số báo danh để xem điểm giúp các em.

Ông Bùi Quang Định - Phó Hiệu trưởng Trường THPT Nguyễn Chí Thanh (Đắk Lắk) cho hay, trường đóng chân ở xã vùng sâu Krông Nô, điều kiện thông tin liên lạc, nhất là mạng 4-5G còn hạn chế, việc truy cập thông tin của học sinh gặp nhiều khó khăn. Do đó, nhà trường đã chỉ đạo bộ phận phụ trách công nghệ thông tin - truyền thông phối hợp chặt chẽ giáo viên chủ nhiệm trong việc mở phòng tin học, trực 24/24 để giúp học sinh, gia đình tra cứu điểm. Đối với các em ở vùng thuận lợi hoặc gia đình có máy kết nối Internet, trường đề nghị giáo viên giữ liên lạc để sẵn sàng hỗ trợ khi học sinh, phụ huynh cần.

Tương tự, tại Trường THPT Trần Hưng Đạo, (Đắk Lắk) ông Dương Xuân Vỹ - Phó Hiệu trưởng cùng đội ngũ giáo viên phụ trách công nghệ thông tin và tư vấn tuyển sinh sẽ trực 24/24. "Mỗi học sinh được cấp 1 mã số để truy cập điểm tốt nghiệp cũng như đăng ký xét tuyển đại học. Tuy nhiên, với đặc thù của 1 trường học ở vùng sâu, điều kiện tiếp cận Internet còn hạn chế, mạng 4-5G chập chờn, nhiều buồn chưa có sóng, do đó học sinh sẽ đến trường để tra điểm là đương nhiên. Đội ngũ giáo viên luôn chủ động trong việc liên hệ, cung cấp thông tin và đồng hành với học sinh trong thời gian quan trọng này", ông Vỹ nói.

Nằm ở địa bàn cách xa trung tâm Thủ đô, ông Dương Chí Sỹ - Hiệu trưởng Trường THPT Lưu Hoàng (Bình Lưu Quang, Hà Nội) cho biết, năm 2025 toàn trường có 309 học sinh lớp 12 tham dự Kỳ thi tốt nghiệp THPT. Theo chỉ đạo, nhà trường đã hướng dẫn học sinh đăng nhập vào đường link tra cứu điểm thi của Sở GD&ĐT Hà Nội và Bộ

GD&ĐT. Ngoài ra, học sinh có thể đến trường xem điểm, thầy cô đã bố trí phòng máy tính kết nối Internet tốc độ cao để sẵn sàng hỗ trợ các em truy cập kết quả thi của mình thuận tiện nhất. Hiện nay, nhà trường đã chuẩn bị đầy đủ, sẵn sàng hệ thống đường truyền dung lượng lớn để hỗ trợ phụ huynh và học sinh trong việc tra cứu điểm thi.

Để đảm bảo quá trình tra cứu điểm thi được thuận lợi, ông Lê Thanh Giang - Hiệu trưởng Trường THPT Giao Thủy (Ninh Bình) lưu ý, thí sinh cần chuẩn bị sẵn số báo danh, CCCD/CMND/ĐCCD và mã đăng nhập nếu tra cứu trên hệ thống của Bộ GD&ĐT. Kiểm tra đường truyền Internet để đảm bảo việc truy cập không bị gián đoạn. "Sau khi có điểm thi, thí sinh cũng cần chú ý đến thời gian nộp đơn phúc khảo nếu có và các mốc thời gian quan trọng khác liên quan đến công tác xét tuyển sinh vào đại học theo quy định của Bộ GD&ĐT", ông Lê Thanh Giang nhấn mạnh thêm.

Đồng hành tư vấn tuyển sinh

Dù đang trong kỳ nghỉ hè, nhưng bộ phận tư vấn tuyển sinh của Trường THPT Mường Tè (Lai Châu) vẫn túc trực điện thoại để sẵn sàng giúp đỡ học sinh khi gặp khó, nhất là ngày công bố điểm thi tốt nghiệp THPT đang cận kề. Thầy Điều Chính Hòa - thành viên tổ tư vấn tuyển sinh Trường THPT Mường Tè chia sẻ: "Đây là thời điểm các em hồi hộp nhất để biết kết quả thi. Công tác hướng nghiệp, chọn ngành, trường cho phù hợp đã được nhà trường tiến hành từ trong năm học. Tuy nhiên, chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ, chia sẻ, tư vấn cho học sinh để có thể chọn được ngành học phù hợp với số điểm đạt được trong đợt thi vừa rồi".

Ông Nguyễn Xuân Bình - Hiệu trưởng Trường THPT Mường Tè, cho biết: "Tại vùng cao Lai Châu, một số học sinh ở các bản vùng cao, đặc biệt khó khăn hiện chưa có điện, sóng điện thoại. Chính vì vậy, nhà trường đã cử đội ngũ tư vấn tuyển sinh hỗ trợ các em khi cần thiết. Ngoài ra, nhà trường có phòng tin học kết nối mạng sẵn sàng hỗ trợ học sinh cần giúp khi không có máy hoặc mạng Internet. Chúng tôi cũng lên kế hoạch cử cán bộ tại phòng máy để hỗ trợ thí sinh đăng ký, điều chỉnh nguyện

Thí sinh Nghệ An dự thi tốt nghiệp THPT năm 2025.

Ảnh: Hồ Lài

Sở GD&ĐT Ninh Bình đã chỉ đạo các phòng chuyên môn thực hiện rà soát dữ liệu điểm thi của cả ba hội đồng thi trước đây (Hà Nam, Nam Định, Ninh Bình) để tổng hợp thành dữ liệu chung phục vụ công tác công bố điểm thi trên cùng một hệ thống giúp đảm bảo tính thống nhất, vừa tiết kiệm được chi phí so với trước đây khi ba tỉnh công bố điểm thi riêng.

vọng xét tuyển đại học. Bên cạnh đó, vận động đội ngũ giáo viên chủ nhiệm thường xuyên kết nối với học sinh để hỗ trợ các em những kỹ thuật có liên quan đến đăng ký xét tuyển trực tuyến.

Trường THPT Kỳ Sơn (Nghệ An) năm nay có hơn 540 học sinh thi tốt nghiệp THPT. Với đặc thù học sinh ở vùng sâu, xa, biên giới, nhà trường đã chủ động các phương án hỗ trợ học sinh tra cứu điểm thi. Trong đó, giao cho bộ phận tuyển sinh trực tại trường, nếu em nào không có thiết bị, máy tính truy cập Internet có thể đến phòng tin học của trường tra cứu điểm. Trường hợp học sinh ở cách xa trường, các em có thể trực tiếp gọi điện, nhắn tin số báo danh nhờ thầy, cô giáo tra cứu điểm. Nhà trường cũng sẵn sàng tư vấn cho học sinh xét tuyển đại học, cao đẳng hoặc trung cấp nghề, xuất khẩu lao động... dựa trên điểm thi tốt nghiệp THPT và kết quả học bạ.

Đóng ở khu vực thành thị, nên học sinh Trường THPT Hà Huy Tập (Vinh Phú, Nghệ An) không gặp khó khăn về thiết bị, kết nối mạng Internet nếu thực hiện tra cứu điểm thi. Sau khi công bố điểm thi tốt nghiệp THPT cũng là thời điểm học sinh bắt đầu đăng ký xét tuyển đại học. Theo ông Cao Thanh Bảo - Hiệu trưởng nhà trường, điểm mới trong tuyển sinh đại học năm nay là thí sinh sẽ nhập toàn bộ dữ liệu điểm các Kỳ thi tốt nghiệp THPT, đánh giá năng lực, chứng chỉ ngoại ngữ quốc tế, điểm ưu tiên (nếu có), kết quả học bạ THPT... để thực hiện xét tuyển, mà không cần đăng ký theo tổ hợp môn.

Phần mềm lọc ảo trong hệ thống tuyển sinh đại học của Bộ GD&ĐT sẽ tiếp nhận tất cả dữ liệu

và trả kết quả theo thứ tự ưu tiên trong nguyện vọng của thí sinh. Vì vậy, điều quan trọng nhất là thí sinh phải nghiên cứu kỹ phương thức tuyển sinh của trường đại học, để chọn ngành học yêu thích trên cơ sở đáp ứng được cái điều kiện xét tuyển. Công tác tư vấn tuyển sinh được nhà trường thực hiện xuyên suốt trong năm học và thời điểm này vẫn tiếp tục cập nhật các điểm mới đáng chú ý trên bảng tin, fanpage của trường để học sinh, phụ huynh nắm bắt.

Đảm bảo hạ tầng thông tin

Tại Nghệ An, toàn tỉnh có gần 40 nghìn thí sinh dự thi tốt nghiệp THPT. Theo ông Nguyễn Trọng Hoàn - Chánh Văn phòng Sở GD&ĐT Nghệ An, với quy mô học sinh lớn, sở đã tăng cường cùng có hạ tầng công nghệ thông tin để bảo đảm cho việc công bố kết quả thi vào 8 giờ ngày 16/7, tuyệt đối không để xảy ra tình trạng nghẽn mạng. Ngoài cổng thông tin của Bộ GD&ĐT, học sinh, phụ huynh Nghệ An cũng có thể vào website: nghean.edu.vn của Sở GD&ĐT để tra cứu điểm thi tốt nghiệp. Bên cạnh đó, sở sẽ chuyển dữ liệu điểm thi về cho các trường THPT, trung tâm GDNN - GDTX trên địa bàn để các đơn vị này đăng tải, thuận tiện cho học sinh tra cứu. Ngay sau khi có kết quả thi, sở GD&ĐT sẽ duyệt kết quả xét tốt nghiệp THPT vào ngày 17/7. Đồng thời tổ chức tiếp nhận đơn phúc khảo, chấm phúc khảo theo đúng quy định để đảm bảo quyền lợi cho học sinh.

Tại Ninh Bình, ông Phạm Tiến Dũng - Trưởng phòng Quản lý chất lượng giáo dục thuộc sở GD&ĐT cho hay, để chuẩn bị cho

việc công bố điểm thi Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025, ngành Giáo dục đã chỉ đạo các bộ phận chuyên môn chuẩn bị đầy đủ cơ sở vật chất, hạ tầng máy chủ, Internet và hoàn thiện dữ liệu điểm thi. Trong đó, sở GD&ĐT đã phối hợp với VNPT Ninh Bình và Viettel Ninh Bình, bố trí máy chủ, hạ tầng Internet tốc độ cao, công tác bảo mật đảm bảo an toàn dữ liệu để công bố điểm thi trên trang thông tin điện tử của Sở GD&ĐT tại địa chỉ <https://ninhbinh.edu.vn/> và <http://diemtnhpt.ninhbinh.edu.vn>.

Là đơn vị vừa hợp nhất, toàn tỉnh Đắk Lắk có hơn 80 trường THPT, do đó Sở GD&ĐT Đắk Lắk cũng có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, chu đáo từ hạ tầng công nghệ đến nhân lực để phục vụ việc tra cứu điểm thi của thí sinh và người dân. TS Lê Thị Thanh Xuân - Giám đốc sở GD&ĐT cho biết, hiện nay, sở đã thực hiện kết nối dữ liệu với hệ thống quản lý thi quốc gia, đảm bảo việc nhập liệu, xử lý và công bố điểm thi diễn ra đúng tiến độ. Đồng thời tăng cường bảo mật thông tin thí sinh, tránh rò rỉ dữ liệu, đảm bảo an toàn hệ thống khi công bố điểm thi.

"Chúng tôi cung cấp công khai đa dạng kênh tra cứu đến học sinh, phụ huynh học sinh biết để truy cập như: Cổng thông tin điện tử của Bộ GD&ĐT, cổng tra cứu riêng của sở GD&ĐT tại 2 địa chỉ: www.gddt.daklak.gov.vn; <http://diemthi.daklak.edu.vn>; <http://tracuudiem.phuyen.edu.vn>. Đặc biệt, chỉ đạo các trường hướng dẫn đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên chủ nhiệm nắm chắc địa chỉ tra cứu để hỗ trợ thí sinh tốt nhất", TS Lê Thị Thanh Xuân nói. Theo bà Xuân, việc sử dụng Cổng tra cứu riêng của sở GD&ĐT giúp phân tải hệ thống, tránh quá tải khi thí sinh, phụ huynh truy cập cùng lúc quá lớn. Đến nay, tại các trường THPT, trung tâm GDNN - GDTX, địa chỉ và cách tra cứu đã được niêm yết công khai.

NHÓM PV

KIỂM ĐỊNH CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO:

Trao quyền nhiều hơn

Khẳng định hiệu quả từ công tác kiểm định chương trình đào tạo, nhưng từ thực tiễn triển khai, nhiều cơ sở giáo dục đại học nhận thấy quy định bắt buộc kiểm định tất cả chương trình gây sức ép lớn với cơ sở đào tạo và quá tải cho hệ thống tổ chức kiểm định. Sửa đổi Luật Giáo dục đại học là cơ hội để có quy định phù hợp hơn với hoạt động này.

Sức ép lớn

TS Nguyễn Thúy Vân - Phó Hiệu trưởng thường trực Trường Đại học Thành Đô (Hà Nội) nhận định: Công tác kiểm định chất lượng chương trình đào tạo đại học đóng vai trò quan trọng trong đảm bảo, nâng cao chất lượng giáo dục nhà trường; giúp trường xác định mức độ đáp ứng mục tiêu, chương trình, nội dung giáo dục, đảm bảo người học đáp ứng chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo. Kết quả kiểm định là minh chứng của chất lượng đào tạo, giúp nhà trường khẳng định uy tín, chất lượng trong công tác đào tạo; đồng thời không ngừng cải tiến, nâng cao chất lượng.

Mặc dù vậy, theo TS Nguyễn Thúy Vân, quy định bắt buộc kiểm định, đánh giá ngoài tất cả chương trình đào tạo khiến nhà trường gặp nhiều khó khăn, như chi phí cao, quy trình phức tạp, thời gian thực hiện kéo dài. Cơ sở giáo dục phải thực hiện chu kỳ kiểm định chương trình đào tạo 5 năm một lần. Nếu trường phải hoàn thành kiểm định chương trình đào tạo theo quy định thì nguồn kinh phí phải chi trả có thể rất lớn; ngoài chi phí chính thức theo hợp đồng còn các khoản phát sinh. Quy trình kiểm định chương trình đào tạo bao gồm tự đánh giá, đánh giá ngoài, thẩm định kết quả đánh giá và công nhận đạt chuẩn chất lượng giáo dục; thực hiện trong thời gian dài. Mỗi giai đoạn phải chuẩn bị đầy đủ minh chứng, đáp ứng yêu cầu của tiêu chí, tiêu chuẩn, đảm bảo minh bạch, khách quan.

Góc nhìn của ông Nguyễn Vinh San - Trưởng phòng Hành chính, Trường Đại học Sư phạm (Đại học Đà Nẵng): Quy định bắt buộc kiểm định tất cả chương trình đào tạo thời gian qua đã thúc đẩy các trường đại học chuẩn hóa quá trình đào tạo, nâng cao chất lượng. Tuy nhiên, trong quá trình vận hành cũng phát sinh các bất cập mà nhiều chuyên gia, nhà quản lý ở các trường đại học đã lên tiếng trong thời gian qua.

Theo đó, số lượng các trung tâm kiểm định ít, số lượng kiểm định viên thiếu, mức độ tập trung chuyên môn chưa cao, trong khi số lượng các chương trình đào tạo lớn. Từ đó dẫn đến quá tải, khó bố trí lịch đánh giá, ảnh hưởng tiến độ các trường đại học. Mục tiêu theo Quyết định số 78/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ đã không đạt được ở hầu hết tiêu chí. Hoạt động kiểm định chương trình đào tạo đòi hỏi lượng lớn nhân sự chuyên trách và thời gian chuẩn bị minh chứng. Mỗi đợt kiểm định huy động hàng trăm người trong, ngoài nhà trường. Bên cạnh đó, chi phí kiểm định cho mỗi chương trình đào tạo không hề nhỏ, đặc biệt với trường đại học công lập chưa tự chủ tài chính. Áp lực trên dẫn đến một số trường hợp có thể làm hình thức, đối phó, chạy theo thành tích, đánh giá một lần nhiều chương trình đào tạo; nên nghiên cứu khuyến cáo cho trường đại học của chuyên gia, hay việc tiếp nhận, cải tiến của các trường còn hạn chế.

"Việc đánh đồng tất cả chương trình đào tạo ở các lĩnh vực khác

Sinh viên Trường Đại học Thành Đô.

Ảnh: NTCC

"Chúng tôi mong muốn, khi sửa đổi Luật Giáo dục đại học sẽ bổ sung cơ chế và quy định phân quyền tự chủ đánh giá, kiểm định chương trình đào tạo cho các cơ sở giáo dục đủ năng lực, đã đạt kiểm định hệ thống, giúp các trường đại học thúc đẩy hội nhập quốc tế, nâng cao chất lượng đào tạo".

TS Nguyễn Thúy Vân

n nhau, hay quy mô và mức độ ảnh hưởng khác nhau, cũng là điểm chưa hợp lý. Chúng ta đang thiếu bộ tiêu chuẩn cho các ngành/lĩnh vực chuyên biệt, đặc biệt là lĩnh vực có tác động xã hội lớn như sức khỏe, sự phạm, pháp luật, báo chí...", ông Nguyễn Vinh San cho biết thêm.

Phân quyền tự chủ

PGS.TS Trần Trung Kiên - Trưởng ban Quản lý chất lượng (Đại học Bách khoa Hà Nội) cho biết, Đại học Bách khoa Hà Nội đã triển khai kiểm định khoảng 80% chương trình đào tạo đại học; các tổ chức đánh giá kiểm định đều là quốc tế. Thực tiễn cho thấy, việc buộc phải kiểm định, đánh giá ngoài tất cả chương trình đào tạo áp lực cho cơ sở giáo dục trong bố trí nguồn lực phục vụ tự đánh giá, đánh giá ngoài. Với giảng viên, thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học đã là áp lực lớn; áp lực này càng tăng khi thêm khối lượng không hề nhỏ từ thực hiện tự đánh giá.

"Hiện nay, số chương trình đào tạo đã được kiểm định rất nhiều, nhưng chất lượng chưa tương xứng. Các cơ sở giáo dục sẽ chạy theo số lượng, đạt số lượng yêu cầu, chứ chưa quan tâm đến cải tiến, nâng cao chất lượng. Bên cạnh đó, còn chưa công bằng giữa quy mô, đặc thù của các cơ sở giáo dục đại học, chưa khuyến khích sự phát triển nội lực. Cơ sở giáo dục sẽ phải chi phí không nhỏ phục vụ cho hoạt động kiểm định chất lượng; trong khi hiệu quả cải tiến chất lượng phụ thuộc nhiều vào năng lực nội tại của cơ sở hơn là chỉ qua một đợt đánh giá".

Từ nhận định này, PGS.TS Trần Trung Kiên đề xuất phân quyền cho một số cơ sở giáo dục đã được tự chủ mức cao và đã đạt kiểm định chất lượng, có hệ thống đảm bảo chất lượng bên trong tốt được tự đánh giá và công nhận các chương trình đào tạo. Cục Quản lý chất lượng tổ chức giám sát định kỳ về việc tự đánh giá này. Trường hợp vi phạm có thể rút quyền

được tự đánh giá, công nhận. Đồng thời, cần nhấn mạnh hoạt động cải tiến chất lượng và có biện pháp giám sát việc này ở các cơ sở giáo dục.

Cùng quan điểm, ông Nguyễn Vinh San cho rằng, cần nghiên cứu phân quyền nhiều hơn cho cơ sở giáo dục đại học; đặc biệt các trường có đủ năng lực tổ chức tự đánh giá, kiểm định chương trình đào tạo. Cụ thể, công nhận vai trò tự đánh giá có giá trị pháp lý đối với cơ sở đã đạt kiểm định cơ sở giáo dục ở mức cao và có hệ thống đảm bảo chất lượng bên trong tốt, thông qua quy trình được chuẩn hóa, có sự giám sát định kỳ từ cơ quan quản lý. Khuyến khích mô hình đánh giá đồng cấp giữa các trường đại học, đặc biệt trong các nhóm trường theo lĩnh vực (chẳng hạn nhóm các trường sư phạm, kỹ thuật, y tế...), nhằm tạo sự học hỏi, nâng cao chất lượng đào tạo trong cùng lĩnh vực.

Ông San cũng đề xuất áp dụng phân tầng/phân nhóm trong kiểm định: chỉ bắt buộc kiểm định đối với chương trình có quy mô, ảnh hưởng xã hội lớn, hoặc chương trình mới mở chưa ổn định. Các chương trình đào tạo đã đạt kiểm định có thể gia hạn theo cơ chế kiểm tra điều kiện đảm bảo chất lượng, hoặc tự công bố điều kiện đảm bảo chất lượng kèm theo minh chứng cải tiến. Phương án khác là: Quy định rõ điều kiện bắt buộc cần có để mở ngành, kiểm định sau khi có sinh viên tốt nghiệp. Nếu đạt mức "tốt" trở lên thì không cần kiểm định chu kỳ 2, chỉ cần kiểm tra hoặc tự báo cáo, công khai điều kiện đảm bảo chất lượng. Tăng cường cơ chế công khai, chịu trách nhiệm giải trình xã hội, hậu kiểm thay vì tiền kiểm toàn diện, nhằm giảm gánh nặng thủ tục, đồng thời tạo điều kiện cho các trường được chủ động trong cải tiến chất lượng thực chất.

HIẾU NGUYỄN

VẤN ĐỀ HÔM NAY

Cơ chế về bảo đảm và kiểm định chất lượng được quy định trong Luật Giáo dục đại học năm 2018. Sau 5 năm, Bộ GD&ĐT nhận định, cơ chế dần đi vào thực chất, tác động tích cực đến cải tiến, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của cơ sở giáo dục đại học.

Mạng lưới tổ chức kiểm định chất lượng giáo dục đại học được mở rộng, đa dạng hóa với 7 tổ chức trong nước; ngoài ra còn có 10 tổ chức nước ngoài được Bộ GD&ĐT công nhận hoạt động ở Việt Nam. Đội ngũ kiểm định viên tăng cường cả về lượng và chất (hơn 600 người được Bộ GD&ĐT cấp thẻ). Hệ thống bảo đảm chất lượng bên trong cơ sở giáo dục đại học được tăng cường; công tác kiểm định chất lượng ngày càng hiệu quả, từng bước hội nhập quốc tế.

Tính đến 30/6, trong số hơn 8.000 chương trình đào tạo của toàn bộ hệ thống giáo dục đại học (bao gồm cả đại học, thạc sĩ và tiến sĩ), có

2.585 chương trình được kiểm định và cấp giấy chứng nhận của các tổ chức kiểm định trong nước và nước ngoài; trong đó 694 chương trình được đánh giá và công nhận bởi các tổ chức kiểm định quốc tế có uy tín. Công tác kiểm định, đánh giá ngoài chương trình đào tạo giúp cơ sở giáo dục đại học nâng cao uy tín, minh bạch hóa các hoạt động và đáp ứng nhu cầu tuyển dụng của thị trường lao động.

Bên cạnh kết quả, tác động tích cực đến hệ thống, quy định về bảo đảm và kiểm định chất lượng giáo dục đại học nói chung, kiểm định chương trình nói chung cũng nảy sinh bất cập. Luật Giáo dục đại học 2018 giao quyền cho các tổ chức kiểm định thực hiện việc tổ chức đánh giá ngoài và thành lập hội đồng để xem xét, công nhận đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục đại học. Các nội dung trong kiểm định chất lượng đại học nhiều khi mới dừng lại ở bề ngoài, mang tính liệt kê công việc, các thứ cần có mà

chưa đi vào thực chất, hiệu quả của quản lý đào tạo. Kết quả kiểm định chất lượng đại học đầu đó chưa được sử dụng hiệu quả; dẫn đến việc làm chiếu lệ, có thành tích báo cáo, mà không vì sự thay đổi về chất lượng đào tạo. Mặc dù đã có những quy định về kiểm tra, thanh tra, giám sát, đánh giá hoạt động của các tổ chức kiểm định; nhưng thực tế cho thấy chưa có cơ chế quản lý Nhà nước hữu hiệu để bảo đảm mức độ tin cậy của các kết quả đánh giá, công nhận tiêu chuẩn chất lượng.

Về kiểm định chương trình, việc bắt buộc kiểm định tất cả số lượng lớn các chương trình đào tạo tạo sức ép lớn và chi phí tốn kém đối với các cơ sở giáo dục đại học và gây quá tải cho hệ thống tổ chức kiểm định. Sự mất cân đối giữa năng lực của các tổ chức kiểm định với nhu cầu kiểm định của cơ sở giáo dục đại học cũng dẫn đến hệ lụy, như tính hình thức, đối phó, làm mất đi hiệu quả tích cực của công

tác kiểm định chất lượng. Những khó khăn, hạn chế này cần được nhận diện một cách đầy đủ, toàn diện.

Hiện nay, Bộ GD&ĐT đang triển khai nhiệm vụ sửa đổi Luật Giáo dục đại học; trong đó, một trong những chính sách lớn là đổi mới cách tiếp cận, bảo đảm thực chất trong công tác đảm bảo chất lượng giáo dục đại học. Liên quan đến kiểm định chương trình, Bộ GD&ĐT đề xuất bổ sung cơ chế, tiêu chuẩn kiểm định hệ thống đối với các cơ sở giáo dục đại học; quy định phân quyền tự chủ đánh giá, kiểm định chương trình đào tạo cho cơ sở giáo dục đại học đủ năng lực, đã đạt kiểm định hệ thống. Đồng thời, khắc phục việc xem nhẹ hoạt động tự đánh giá (đảm bảo chất lượng bên trong); bước tháo gỡ bất cập quá tải, lãng phí khi bắt buộc kiểm định, đánh giá ngoài tất cả chương trình đào tạo.

THẢO DAN

NGHỆ AN HẠ ĐIỂM CHUẨN LỚP 10:

Thuốc đo để định hướng, phân luồng

Nhiều trường THPT trên địa bàn tỉnh Nghệ An lấy điểm trúng tuyển vào lớp 10 năm học 2025 - 2026 thấp hơn so với các năm trước. Theo lãnh đạo Sở GD&ĐT Nghệ An, việc hạ điểm chuẩn vào lớp 10 không phản ánh chất lượng giáo dục đại trà của tỉnh. Tuy nhiên, đây cũng là thuốc đo để ngành đánh giá, định hướng dạy học và phân luồng, hướng nghiệp học sinh.

Nhiều trường hạ thấp điểm chuẩn

Trường THPT Nam Đàn 2 (Thiên Nhân, Nghệ An) công bố điểm trúng tuyển đợt 2 vào lớp 10 năm học 2025 - 2026 là 2,5 điểm (đã bao gồm điểm ưu tiên và khuyến khích nếu có) thu hút sự quan tâm của dư luận thời gian qua. Ông Phạm Xuân Phú - Hiệu trưởng Trường THPT Nam Đàn 2 xác nhận, điểm chuẩn tuyển sinh đợt 2 của trường thấp hơn 7 điểm so với điểm chuẩn đợt 1 (9,5 điểm) và là mức thấp nhất từ trước đến nay.

Tuy nhiên, theo Hiệu trưởng Trường THPT Nam Đàn 2, điểm chuẩn xuống thấp là điều đã được dự báo do số thí sinh đăng ký dự thi gần bằng chỉ tiêu tuyển sinh, tỷ lệ trúng tuyển trên 90%. Năm nay, trường được giao 450 chỉ tiêu, sau khi kết thúc đợt tuyển sinh lần 1 vẫn chưa đủ học sinh, nên nhà trường thông báo tuyển bổ sung. "Sau khi hạ xuống mức điểm 2,5 điểm, hiện có 31 thí sinh đủ điều kiện trúng tuyển. Trong đó, có 1 học sinh mức điểm là 2,5", Hiệu trưởng Trường THPT Nam Đàn 2 cho biết.

Nói về chất lượng đầu vào năm nay, ông Phạm Xuân Phú thông tin, trong số hơn 400 học sinh trúng tuyển, chiếm 52% đạt trung bình mỗi môn 5 điểm trở lên. Thủ khoa đầu vào là 1 học sinh Trường THCS Khánh Sơn với 27,75 điểm, trung bình 9,25 điểm/môn. Những năm trước, điểm chuẩn vào trường dao động từ 7 - 9 điểm và đều nằm trong top cuối của tỉnh. Hiệu trưởng Trường THPT Nam Đàn 2 cho rằng "con yếu thì

bố mẹ phải chăm nhiều hơn", học sinh đầu vào thấp thì nhà trường, thầy cô phải dày công hơn để dạy học, phụ đạo kiến thức.

Ngoài Trường THPT Nam Đàn 2, nhiều trường THPT công lập trên địa bàn tỉnh Nghệ An cũng lấy điểm chuẩn thấp hơn nhiều so với những năm trước. Trường THPT Nguyễn Sỹ Sách (huyện Thanh Chương cũ) công bố điểm chuẩn đợt 1 là 5,75 điểm. Ông Trần Đình Hiến - Hiệu trưởng nhà trường cũng thừa nhận "đây là mức điểm thấp chưa từng có", nhưng vẫn chưa tuyển đủ chỉ tiêu 450 em. Hiện nhà trường đã xin ý kiến Sở GD&ĐT Nghệ An để tuyển sinh bổ sung 42 chỉ tiêu. Tương tự, Trường THPT Đặng Thai Mai (Bích Hà, Nghệ An) cũng lấy điểm chuẩn đợt 1 là 10,75 và thông báo tuyển bổ sung 15 chỉ tiêu với những học sinh chưa trúng tuyển vào lớp 10 các trường THPT trong tỉnh.

Các trường top đầu của tỉnh Nghệ An như Trường THPT Hà Huy Tập (phường Vinh Phú) điểm chuẩn đợt 1 là 17,75 điểm, đợt 2 là 17,5 điểm, thấp hơn năm học trước 3,5 điểm. Điểm chuẩn Trường THPT Lê Viết Thuật (phường Trường Vinh) là 15,25 điểm, thấp hơn 6,4 điểm so với năm học trước. Trường THPT Hoàng Mai (phường Hoàng Mai) chỉ lấy đầu vào 12 điểm, trong khi đây là trường có chất lượng, tỷ lệ học sinh xét tuyển đại học lớn và có nhiều em thi tốt nghiệp THPT điểm cao được UBND tỉnh Nghệ An tuyên dương. Qua thống kê, dù điểm trúng tuyển thấp nhưng chỉ 3 em đạt 12 điểm. Thí sinh đạt

Thí sinh dự thi vào Trường THPT Hà Huy Tập (Vinh Phú, Nghệ An).

Ảnh: Hồ Lại

Ông Thái Văn Thành khẳng định, quan điểm và mục tiêu của giáo dục Nghệ An là giáo dục thật, chất lượng thật. Nhiều năm nay, sở không sử dụng kết quả thi tuyển sinh vào lớp 10 để đánh giá và xếp thứ hạng chất lượng giáo dục các trường THCS. Thay vào đó, đây chỉ là một trong nhiều thuốc đo để ngành Giáo dục phân tích, định hướng đổi mới dạy học, kiểm tra đánh giá cũng như làm tốt công tác phân luồng, hướng nghiệp thực chất. Hướng tới giáo dục học trò có năng lực, bản lĩnh, trí tuệ, hội tụ đầy đủ tất cả yếu tố, kỹ năng để tự tin bước vào cuộc sống, thể hiện được bản lĩnh, cốt cách của con người đất học xứ Nghệ.

điểm cao nhất là 27,75 điểm và có trên 50% học sinh trúng tuyển với tổng 3 môn từ 20 điểm trở lên.

Định hướng dạy học, phân luồng

Về kỳ thi tuyển sinh vào lớp 10, ông Nguyễn Tiến Dũng - Trưởng phòng Giáo dục trung học, Sở GD&ĐT Nghệ An cho hay, với đề thi chung toàn tỉnh, có sự phân hóa, nên chắc chắn sẽ xảy ra chênh lệch điểm số giữa các vùng miền, các nhà trường. Tuy nhiên, phổ điểm năm nay của tỉnh lại khá tốt. Trong đó, điểm trung bình môn

Ngữ văn 7,17; Toán 5,66 và Ngoại ngữ 5,06. Điểm trung bình 3 môn thi vào lớp 10 của của toàn tỉnh là 17,89 điểm. Kết quả này cũng phản ánh quá trình nỗ lực trong dạy và học, ôn thi của các nhà trường và học sinh.

Đối với việc nhiều trường lấy điểm chuẩn thấp, ông Nguyễn Tiến Dũng thông tin: Sau khi học sinh đăng ký thi vào lớp 10, Nghệ An có 11 trường công lập có số học sinh đăng ký thấp hơn chỉ tiêu. Tuy nhiên, việc thi tuyển vẫn được tổ chức với mục đích đánh giá chất lượng, và để học sinh dự thi lấy điểm nên vào các trường chuyên

hoặc đổi nguyện vọng sang trường THPT công lập khác trong tỉnh sau khi thi xong. Để đủ chỉ tiêu, các trường này đã hạ thấp điểm chuẩn, tuy nhiên, số lượng học sinh "tuyển bổ sung" chiếm rất ít trong tổng chỉ tiêu. Riêng Trường THPT Nam Đàn 2 có điểm trung bình 3 môn là 15,03 điểm, trong đó: Toán 4,68, Ngữ văn 6,58 và Ngoại ngữ 3,74 điểm.

Thông tin tại kỳ họp thứ 31, Hội đồng nhân dân tỉnh Nghệ An khóa XVIII, ông Thái Văn Thành - Giám đốc Sở GD&ĐT Nghệ An cũng khẳng định, kết quả tuyển sinh vào lớp 10 không đánh giá và phản ánh toàn bộ chất lượng giáo dục đại trà của tỉnh Nghệ An. Kết quả giáo dục đại trà được đánh giá qua các kỳ thi diện rộng như kỳ thi khu vực, quốc gia... Trong đó, Kỳ thi tốt nghiệp THPT cả nước chung 1 để, đánh giá kiến thức, kỹ năng cơ bản theo chuẩn đầu ra của Chương trình GDPT năm 2018. Kết quả này mới đem ra đối sánh với kết quả học tập THPT, và so sánh giữa các khu vực, tỉnh thành trong cả nước. Còn kỳ thi tuyển sinh vào lớp 10 do tính tổ chức, ra đề với mục đích thi lấy điểm xét vào trường THPT, nên chưa đủ để khẳng định, đánh giá chất lượng đại trà.

Về trường hợp cá biệt học sinh đạt 2,5 điểm trúng tuyển vào lớp 10 công lập, Giám đốc Sở GD&ĐT Nghệ An cho rằng, công tác tuyển sinh của Trường THPT Nam Đàn 2 chưa phù hợp, "giữa cái lý và cái tình, cái lý phải đi trước". Trường hợp học sinh điểm quá thấp như vậy nên cần nhắc, định hướng các em vào học nghề hoặc trung tâm GDTX. Quy định hiện hành, học trường nghề, học viên vẫn được tham gia thi và cấp bằng tốt nghiệp THPT. Sắp tới, khi Luật Giáo dục nghề nghiệp được sửa đổi, đổi trường trung cấp nghề thành trường trung học nghề, được dạy chương trình văn hóa THPT, sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho các trường nghề cũng như công tác phân luồng sau giáo dục THCS.

HỒ LAI

HỌC SINH LÀO CAI:

Thảo luận, chia sẻ về ý nghĩa của việc sáp nhập

Ngày 14/7, Trường THPT Nguyễn Huệ (Yên Bái, Lào Cai) tổ chức bồi dưỡng chính trị, tư tưởng cho 492 học sinh lớp 10.

Bà Nguyễn Thị Thu - Hiệu trưởng Trường THPT Nguyễn Huệ chia sẻ: Đây là hoạt động ý nghĩa, nhất là trong giai đoạn này, nhà trường muốn các em có ý thức, trách nhiệm của mình trong kỷ nguyên mới.

Các em được tham gia thảo luận về chủ trương sáp nhập tỉnh thành, thể hiện tư duy công dân và trách nhiệm của thế hệ trẻ

Trường THPT Nguyễn Huệ trước đổi thay của đất nước, với tinh thần: "Vùng trời quê hương nào cũng là bầu trời Tổ quốc."

Cô giáo Hà Kiều Hoa - Tổ trưởng chuyên môn Tổ Ngoại ngữ - Tin học Trường THPT Nguyễn Huệ cho biết, trong dịp này, các em học sinh được thầy cô giáo chia sẻ về ý nghĩa của việc sáp nhập các đơn vị hành chính, giúp các em có trách nhiệm và nâng cao ý thức công dân bằng những hoạt động cụ thể, thiết thực.

Trước đó, ngày 12/7, tại THPT Nguyễn Huệ đã diễn ra Chương trình Bồi

Học sinh trao đổi, thảo luận về ý nghĩa của việc sáp nhập.

Ảnh: NTCC

dưỡng Thủ lĩnh NHERS tài năng - nơi hội tụ những gương mặt chủ nhiệm và

leader tiêu biểu đến từ các câu lạc bộ trong toàn trường.

Tại đây, học sinh không chỉ được lắng nghe những chia sẻ truyền cảm hứng từ Ban giám hiệu và giáo viên chủ nhiệm Câu lạc bộ, mà còn trực tiếp tham gia các hoạt động: Mini Talk "Tôi là thủ lĩnh NHERS tài năng"; thảo luận và xây dựng kế hoạch dự án trọng điểm cho năm học; sáng tạo ý tưởng và phân công công việc cho sự kiện chào khối 10, đón các học sinh chuyển tới sau khi sáp nhập tỉnh.

D.HẠNH

OLYMPIC HÓA HỌC QUỐC TẾ 2025:

4 học sinh Việt Nam giành Huy chương Vàng

Lần đầu tiên trong lịch sử, đội tuyển Việt Nam giành 4 Huy chương Vàng trong Kỳ thi Olympic Hóa học Quốc tế được tổ chức trực tiếp.

Olympic Hóa học Quốc tế (ICHO) là Kỳ thi có quy mô lớn và uy tín nhất trên thế giới, diễn ra hằng năm dành cho học sinh THPT trong lĩnh vực Hóa học. ICHO lần thứ 57 được tổ chức từ ngày 5/7 đến ngày 14/7/2025 tại Dubai, Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE) với sự tham gia của các đoàn đến từ 90 quốc gia và vùng lãnh thổ, với 354 thí sinh dự thi.

Đội tuyển Việt Nam đã xuất sắc giành 4 Huy chương Vàng, trong đó có 2 Huy chương Vàng nằm trong top 10, cụ thể: Ngô Quang Minh, học sinh lớp 12, Trường THPT chuyên Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh, đứng thứ 7; Nguyễn Hoàng Khôi, học sinh lớp 12, Trường THPT chuyên Sư phạm, Trường Đại học Sư phạm

Đoàn Việt Nam tham dự Kỳ thi Olympic Hóa học Quốc tế 2025.

Hà Nội, đứng thứ 10; Giang Đức Dũng, học sinh lớp 12, Trường THPT chuyên Khoa học Tự nhiên, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc gia Hà Nội, đứng thứ 14; Nguyễn Mạnh Tuấn, học sinh lớp 11, Trường THPT chuyên Hà Nội - Amsterdam, Hà Nội, đứng thứ 37.

Trong bảng tổng sắp huy chương, đoàn

Việt Nam xếp đồng hạng với đoàn Trung Quốc và Mỹ về số Huy chương Vàng. Đây cũng là lần đầu tiên trong lịch sử, đội tuyển Việt Nam giành 4 Huy chương Vàng trong một Kỳ thi ICHO được tổ chức trực tiếp.

Thành tích năm nay của đội tuyển Việt Nam tiếp nối những thành tích ấn tượng tại các Kỳ thi ICHO trong nhiều năm gần đây. Với tổng số 24 lượt thí sinh dự thi từ 2020 - 2025, đoàn Việt Nam xuất sắc giành 24/24 huy chương, trong đó có tới 21 Huy chương Vàng và 3 Huy chương Bạc. Thành tích này cũng tiếp tục khẳng định chất lượng giáo dục mũi nhọn phổ thông bên cạnh giáo dục đại trà. Đồng thời, khẳng định hướng đi đúng trong công tác phát hiện, tuyển chọn và bồi dưỡng học sinh giỏi của Bộ GD&ĐT.

Kỳ thi ICHO bao gồm một bài thi lý thuyết và một bài thi thực hành, mỗi bài thi được thực hiện trong vòng 5 giờ.

Tại ICHO 2025, bài thi thực hành yêu cầu thí sinh thực hiện thành thạo các kỹ năng thí nghiệm từ cơ bản đến nâng cao, như tổng hợp và phân tích phức chất, xác định các amino acid, nhận biết các hợp chất hữu cơ bằng các kỹ thuật sắc ký bản mỏng, chuẩn độ và đo phổ hấp thụ UV-Vis. Đây là bài thi đòi hỏi sự chính xác, tư duy logic và thao tác phòng thí nghiệm thuần thục.

Trong khi đó, bài thi lý thuyết xoay quanh các vấn đề môi trường, công nghệ hay ứng dụng của hóa học trong cuộc sống như: Khử mặn nước biển, năng lượng Mặt trời, những quả bóng tennis, đèn lồng... đòi hỏi thí sinh vận dụng kiến thức tổng hợp và tư duy phân biện để giải quyết các vấn đề. Cấu trúc đề thi năm nay được đánh giá là sáng tạo, gắn gũi với thực tiễn đời sống nhưng vẫn đảm bảo chiều sâu về khoa học.

NHUNG NGUYỄN

Học sai ngành, đừng sợ!

Niềm vui trúng tuyển đại học thường đi kèm với nỗi lo: Liệu con có chọn đúng ngành, đúng nghề? Không ít sinh viên sau vài năm chợt nhận ra mình đã đi sai hướng, rơi vào cảm giác chông chênh, hoang mang giữa ngã rẽ tương lai.

Cú sốc chọn sai ngành

Câu chuyện về sinh viên học sai ngành không còn cá biệt mà đã trở thành thực trạng. Nguyên nhân dẫn đến tình trạng này rất đa dạng. Phổ biến nhất là việc chọn ngành theo áp lực và kỳ vọng gia đình. Nhiều bậc cha mẹ, với mong muốn con có tương lai ổn định, thường định hướng vào những ngành "hot", dễ xin việc theo quan niệm của thế hệ trước như kinh tế, ngân hàng, công nghệ thông tin mà không thực sự quan tâm đến năng lực và đam mê của con. Bên cạnh đó, việc chọn ngành theo xu hướng đám đông, bạn bè, hay đơn giản là chọn ngành vừa đủ điểm trúng tuyển mà không có sự tìm hiểu kỹ lưỡng cũng là lý do thường gặp. Hệ quả là, sau một vài học kỳ, khi phải đối mặt với những môn học chuyên ngành khô khan và xa lạ, sinh viên mới vỡ lẽ mình đã lầm đường.

Bùi Hoa, sinh viên năm 3 một trường đại học tại TPHCM, chia sẻ: "Em học ngành Quản trị kinh doanh theo ý bố mẹ, nhưng càng học em càng nhận ra mình yêu thích thiết kế đồ họa. Mỗi lần làm bài tập nhóm hay thuyết trình, em cảm thấy gương ép. Nhìn bạn bè say sưa với ngành học của mình, em vừa tự ti vừa hoang mang, không biết có nên tiếp tục hay không. Bố thì tiếc công sức và tiền bạc của bố mẹ, mà tiếp tục thì cảm thấy lãng phí tuổi trẻ".

Nỗi lo không chỉ của riêng sinh viên mà là gánh nặng của các bậc phụ huynh. Khi biết con mình học sai ngành, nhiều gia đình rơi vào tình thế "tiền thoái lương nan". Anh Tuấn Linh, nhân viên văn phòng (Gò Vấp, TPHCM) cho biết xót xa cho khoản đầu tư lớn về

tài chính và thời gian đã bỏ ra, lo lắng cho sự nghiệp bấp bênh của con sau này và cả áp lực từ xã hội, từ những lời bàn tán của họ hàng. "Tôi chẳng biết nên tư vấn cho cháu thế nào. Học thì cháu nản, bỏ thì phí tiền bạc, thời gian, ép con thì không nỡ", anh Linh trần trở.

Năng lực là chìa khóa

Trước sự băn khoăn, trăn trở của sinh viên và phụ huynh, ThS Nguyễn Văn Tài - Chuyên viên Phòng Tuyển sinh và Truyền thông, Trường Đại học Ngân hàng TPHCM, cho rằng, việc lựa chọn đúng ngành nghề là nền tảng vô cùng quan trọng cho tương lai của các em. Tuy nhiên, nếu không may nhận ra mình đã chọn sai ngành trong quá trình học tập, sinh viên cần bình tĩnh cân nhắc theo hai phương án sau.

Trường hợp thứ nhất, khi ngành học hiện tại có nét tương đồng với ngành bạn mong muốn. Trong trường hợp này, theo ThS Tài, người học nên cân nhắc tiếp tục theo đuổi ngành học hiện tại. Hướng đi này giúp các em tiết kiệm thời gian, chi phí và không bỏ lỡ cơ hội phát triển nghề nghiệp liên quan. Sinh viên hoàn toàn có thể học bổ sung các kiến thức và kỹ năng của ngành mong muốn sau khi ra trường.

Trường hợp thứ hai, ngành học hiện tại hoàn toàn trái ngược với định hướng, mong muốn của người học. Lúc này, sinh viên nên mạnh dạn và dứt khoát dừng lại để bắt đầu với ngành nghề mình thực sự yêu thích. Việc bắt đầu sớm với con đường đúng đắn sẽ giúp bạn theo đuổi đam mê một cách hiệu quả nhất.

Thí sinh tham gia Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025.

Ảnh: Gia Hưng

Ông Trần Anh Tuấn cho rằng, trong bối cảnh thị trường lao động không ngừng biến động, người trẻ cần nhận thức rõ tầm quan trọng của việc học tập, trau dồi liên tục. Bên cạnh nền tảng công nghệ ngày càng chiếm ưu thế, kỹ năng mềm cũng trở thành hành trang không thể thiếu. Điều cốt lõi là thị trường luôn cần nguồn nhân lực ở mọi trình độ có khả năng hành nghề thực chất, đó chính là yếu tố giúp người lao động gia nhập thị trường một cách tự tin, hiệu quả và mở rộng cơ hội phát triển lâu dài.

ThS Tài cho biết, theo kinh nghiệm làm tuyển sinh và công tác sinh viên, nếu người học cố gắng theo đuổi một ngành học mà bản thân không yêu thích sẽ mang đến hệ quả không tốt. Họ sẽ ra trường với tấm bằng trung bình, kỹ năng chuyên môn yếu và thiếu thái độ tích cực với công việc. "Với hành trang đó, các em sẽ khó để cạnh tranh trong một thị trường lao động ngày càng khốc liệt, đặc biệt khi so sánh với người được đào tạo đúng chuyên ngành và có đam mê thực sự", ông Tài nói.

Theo ThS Tài, học sinh lớp 12 hiện nay nên đầu tư thời gian tìm hiểu ngành nghề thật kỹ lưỡng từ đầu. Lựa chọn đúng đắn ở giai đoạn này sẽ giúp các em tiết kiệm được thời gian, tiền bạc và quan trọng nhất là nắm bắt được cơ hội nghề nghiệp trong tương lai. Bởi

trên thực tế, khi tốt nghiệp, tân cử nhân không chỉ cạnh tranh với người cùng khóa, mà còn phải cạnh tranh với lứa tốt nghiệp trước và sau đó. "Nếu lựa chọn sai ngành và phải bắt đầu lại, các em sẽ chậm hơn người khác 1 hoặc 2 năm. Điều này đồng nghĩa mức độ cạnh tranh họ phải đối mặt sẽ nhân lên gấp đôi, gấp ba, thậm chí nhiều hơn. Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và sự phát triển của trí tuệ nhân tạo (AI), thị trường lao động đòi hỏi rất cao. Nếu không nắm bắt cơ hội và thiếu nền tảng vững chắc, bạn sẽ luôn là người đến sau", ông Tài nhấn mạnh.

Ở góc nhìn từ thị trường lao động, ông Trần Anh Tuấn - Phó Chủ tịch Hội Giáo dục Nghề nghiệp TPHCM, cho biết, xu hướng tuyển dụng hiện nay đã

thay đổi nhiều. Doanh nghiệp ngày càng ít quan tâm đến ứng viên tốt nghiệp đúng chuyên ngành được ghi trên bằng cấp, thay vào đó, họ tập trung vào năng lực thực tế, kỹ năng và thái độ của ứng viên. Thị trường lao động vận động và thay đổi không ngừng. Nhiều ngành nghề mới ra đời và cũ biến mất. Khái niệm làm trái ngành đang dần trở thành điều bình thường trong xã hội.

Ông Tuấn phân tích, nhà tuyển dụng hiện đại tìm kiếm một bộ ba: Kiến thức nền tảng - Kỹ năng chuyên môn và kỹ năng mềm - Thái độ phù hợp. Việc học sai ngành có thể khiến bạn thiếu chút kiến thức nền tảng, nhưng điều này hoàn toàn có thể bù đắp được thông qua các khóa học ngắn hạn, học online và quá trình tự học. Điều quan trọng là bạn phải chứng minh được mình có kỹ năng để làm việc, như kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm, tư duy sáng tạo, ngoại ngữ, tin học, và một thái độ ham học hỏi, sẵn sàng cống hiến.

Theo chuyên gia này, nếu các bạn trẻ nhận ra mình học sai ngành, hãy coi đó là một cơ hội để khám phá bản thân sớm hơn. Thay vì chìm đắm trong thất vọng, hãy chủ động xây dựng cho mình một "danh mục kỹ năng". Hãy tích cực tham gia các dự án, đi thực tập, làm các công việc bán thời gian liên quan đến lĩnh vực mình thực sự yêu thích. Kinh nghiệm thực chiến và những sản phẩm, dự án bạn đã làm được sẽ có giá trị hơn nhiều so với tên một ngành học trên tấm bằng.

"Đừng để nỗi sợ sai lầm làm tê liệt bạn. Hãy xem những năm tháng học dù đúng hay sai ngành, là hành trình để trưởng thành. Cú vấp ngã này sẽ dạy bạn tính tự chủ, khả năng xoay sở và sự kiên cường. Đó chính là những phẩm chất mà không một trường lớp nào dạy được, và lại là thứ mà mọi doanh nghiệp đều tìm kiếm", ông Tuấn khuyên.

LÂM NGỌC

Thay đổi thói quen về chuyển đổi số

Các tình nguyện viên không chỉ hỗ trợ người dân Hà Tĩnh biết thao tác, thực hiện để hoàn thành thủ tục hành chính nhanh chóng, hiệu quả, mà còn góp phần thúc đẩy lối sống số, thay đổi thói quen và nâng cao nhận thức về chuyển đổi số trong cộng đồng.

Thanh niên tình nguyện - Chiếc cầu nối công nghệ

Ở nhiều xã vùng sâu, vùng xa của tỉnh Hà Tĩnh, việc người dân sử dụng điện thoại thông minh để nộp hồ sơ hành chính trực tuyến vẫn còn khá xa lạ, nhiều trở ngại. Tuy nhiên, với sự đồng hành của lực lượng thanh niên tình nguyện, quá trình tiếp cận công nghệ số đang trở nên gần gũi, thuận tiện và dễ dàng hơn.

Tại Trung tâm Phục vụ Hành chính công xã Sơn Kim 1, ngay từ sáng sớm, nhóm thanh niên tình nguyện đã có mặt để hỗ trợ người dân sử dụng Cổng Dịch vụ công quốc gia. Họ hướng dẫn từng người cách đăng nhập, kê khai hồ sơ và thực hiện các thủ tục trực tuyến.

Tình nguyện viên Nguyễn Phạm Ánh Dương, học sinh lớp 10 Trường THPT Cao Thắng, chia sẻ: “Nhiều người dân nơi đây vẫn quen đăng ký và kê khai bằng giấy, nên khi chuyển sang làm thủ tục bằng sử dụng điện thoại, không ít người lúng túng, không biết cách thao tác. Có bác cầm điện thoại mà không gõ được chữ, phải chỉ tận tay. Có người mắt kém, chúng em còn phải đọc và kê khai giúp”.

Với Dương, mùa Hè này là mùa Hè tình nguyện ý nghĩa nhất trong những năm em tham gia. Em cùng các bạn không chỉ hướng dẫn thao tác, mà còn tạo cảm giác thân thiện, gần gũi để người dân yên tâm khi lần đầu

tiếp xúc với các dịch vụ hành chính công trực tuyến.

Sơn Kim 1 là xã biên giới phía Tây Hà Tĩnh, có địa bàn rộng, dân cư sống rải rác, trình độ tiếp cận công nghệ không đồng đều. Trước thời điểm mô hình chính quyền hai cấp chính thức vận hành từ đầu tháng 7/2025, Đoàn xã đã chủ động thành lập 3 tổ hỗ trợ cộng đồng, phụ trách hướng dẫn người dân tại cả 9 thôn trong xã. Các tình nguyện viên được phân chia ca trực tại trung tâm hành chính để đảm bảo luôn có người sẵn sàng hỗ trợ.

Theo Bí thư Đoàn xã Sơn Kim 1 Nguyễn Thị Sâm, chính sự nhanh nhạy trong sử dụng công nghệ của các bạn trẻ đã khiến người dân không còn cảm thấy e ngại hay lúng túng khi sử dụng điện thoại thông minh. Nhờ vậy, người dân bắt đầu thấy thủ tục hành chính trở nên nhanh gọn, tiện lợi và chủ động hơn trong việc tiếp cận các dịch vụ số.

Không chỉ có học sinh, lực lượng thanh niên tình nguyện còn có sự tham gia của các đoàn viên, cán bộ xã. Ngoài việc hướng dẫn thực hiện thủ tục trực tuyến, họ còn giúp người dân biết cách gửi phản ánh, góp ý thông qua hệ thống, góp phần nâng cao hiệu quả vận hành của chính quyền số tại cơ sở.

Cùng với Sơn Kim 1, xã Sơn Kim 2 cũng triển khai các đội hình thanh niên hỗ trợ người dân trong

Đội hình "Bình dân học vụ số" của Đoàn xã Sơn Kim 1 (Hà Tĩnh).

Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hỗ trợ vận hành dịch vụ hành chính công sẽ tiếp tục được duy trì từ nay đến hết tháng 8/2025. Các đội hình tình nguyện sẽ tích cực tổ chức các hoạt động tại các địa phương, đặc biệt là hoạt động "Bình dân học vụ số", hỗ trợ các trung tâm hành chính công cấp xã. Cùng với đó là tổ chức các hoạt động trọng tâm của chiến dịch TNTN hè, các hoạt động hè cho thanh thiếu nhi và kỷ niệm 78 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ...

công tác chuyển đổi số. Mặc dù, xã không thuộc diện sáp nhập, nhưng lại có khối lượng giao dịch hành chính lớn, đặc biệt là các thủ tục liên quan đến đất đai. Tại đây, các đội "Bình dân học vụ số" được duy trì hoạt động thường xuyên trong tháng 7 để hướng dẫn người dân truy cập, đăng nhập và xử lý hồ sơ hành chính trên Cổng Dịch vụ công quốc gia.

Lan tỏa rộng khắp tinh thần số hóa

Trên toàn tỉnh Hà Tĩnh, từ đầu tháng 7 - thời điểm chính quyền hai cấp chính thức đi vào vận hành - các đội hình thanh niên tình nguyện đã được triển khai đồng loạt tại 69 xã, phường. Các đội chủ yếu hỗ trợ

người dân thực hiện thủ tục hành chính trực tuyến, giúp giảm tải áp lực cho cán bộ công vụ và thúc đẩy người dân làm quen với môi trường hành chính công hiện đại.

Từ ngày 7/7, Đoàn xã Tiên Điền đã triển khai đội hình, bố trí lực lượng hỗ trợ người dân tại Trung tâm Hành chính công. Theo Bí thư Đoàn xã Lê Thị Giang, đội hình hỗ trợ có 8 thành viên, mỗi ngày sẽ có 2 tình nguyện viên túc trực để hỗ trợ người dân đến làm thủ tục. “Mục tiêu lớn nhất của đội tình nguyện là giúp người dân hoàn tất các thủ tục nhanh chóng, thuận lợi và thông suốt. Sau khi trung tâm hành chính vận hành ổn định, đội sẽ tiếp tục xuống tận thôn, tổ dân phố để hỗ

trợ thêm cho người dân chưa có điều kiện tiếp cận công nghệ”, bà Lê Thị Giang cho hay.

Đoàn phường Trần Phú (Hà Tĩnh) là một trong những đơn vị đầu tiên trong toàn tỉnh triển khai mô hình tình nguyện viên hỗ trợ vận hành hành chính công. Ngay sau khi các xã/phường thực hiện sáp nhập, từ mừng 2/7, Đoàn phường đã triển khai đội hình túc trực mỗi ngày tại Trung tâm phục vụ hành chính công địa phương. Đây là một trong những đơn vị hành chính có quy mô rộng được sáp nhập trên diện tích của 4 xã/phường (Thạch Trung, Thạch Hạ, Đồng Môn, Hộ Độ thuộc thành phố Hà Tĩnh cũ), chính vì vậy lượng người đến làm thủ tục khá đông.

“Đoàn phường đã thành lập đội thanh niên chuyển đổi số với 7 - 10 tình nguyện viên, mỗi ngày họ chia ca luân phiên trực tại trung tâm hành chính. Nhiệm vụ chính của tình nguyện viên là hướng dẫn người dân đến đúng quầy làm việc, lấy số thứ tự, thực hiện kê khai, đăng nhập và nộp hồ sơ hành chính mức độ 3, 4. Nhờ sự trợ giúp kịp thời của đội thanh niên rành công nghệ, mọi việc diễn ra suôn sẻ, nhanh gọn, không còn tình trạng chen lấn, chờ đợi như trước”, ông Lê Đức Anh - Phó Chủ tịch UBMT, Bí thư Đoàn phường Trần Phú thông tin.

Theo bà Nguyễn Ny Hương - Phó Chủ tịch UBMTTQ, Bí thư Tỉnh đoàn Hà Tĩnh, đến thời điểm hiện tại, 69 xã, phường trên toàn tỉnh đã có hơn 1.150 đoàn viên tham gia các đội hình thanh niên tình nguyện hỗ trợ người dân thực hiện các dịch vụ hành chính công trực tuyến.

HỒ PHƯƠNG

XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC KHÔNG KHÓI THUỐC:

Tạo hiệu ứng tích cực

Những năm gần đây, công tác tuyên truyền phòng, chống tác hại của thuốc lá được các trường học tại Đà Nẵng và Quảng Ngãi thực hiện sáng tạo, với mục tiêu xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, thân thiện.

Cuộc thi vẽ tranh với chủ đề “Vì một cuộc sống xanh - Nói không với thuốc lá” tại Trường THCS Trưng Vương (Hải Châu, Đà Nẵng) vừa qua thu hút đông đảo học sinh tham gia. Hoạt động do Viện Nghiên cứu Thanh niên, Quý Phòng, chống tác hại của thuốc lá (Bộ Y tế) phối hợp với Thành đoàn Đà Nẵng tổ chức.

Không chỉ tạo sân chơi bổ ích, cuộc thi còn là hình thức tuyên truyền hiệu quả, giúp học sinh chủ động tìm hiểu và thể hiện góc nhìn riêng về vấn đề bảo vệ sức khỏe, môi trường sống trong lành.

Theo anh Nguyễn Bá Duàn - Phó Bí thư Thành đoàn Đà Nẵng, hoạt động này góp phần lan tỏa thông điệp phòng, chống thuốc lá không chỉ trong phạm vi trường học mà cả ở cộng đồng. Bảo vệ sức khỏe cho thế hệ trẻ, theo anh Duàn, không chỉ là trách nhiệm của ngành Giáo dục, mà cần sự chung tay của toàn xã hội.

Trường THPT Ông Ích Khiêm (Hòa Vang, Đà Nẵng) mời chuyên gia, y bác sĩ về tuyên truyền phòng chống tác hại của thuốc lá cho học sinh.

Không chỉ tuyên truyền qua tranh vẽ, nhiều trường đã tích cực lồng ghép nội dung phòng, chống thuốc lá trong các giờ học chính khóa. Tại Trường THPT Ông Ích Khiêm (Hòa Vang, Đà Nẵng), giáo viên lồng ghép kiến thức vào các buổi sinh hoạt chuyên đề, mời bác sĩ chuyên khoa đến chia sẻ với học sinh.

Ông Thái Quang Bình - Hiệu trưởng nhà trường cho biết, nhà trường đặc biệt chú trọng phối hợp với phụ huynh trong việc định hướng, giáo dục con em. “Chúng tôi nhận được

sự đồng thuận lớn từ các bậc cha mẹ. Nhiều phụ huynh cam kết không hút thuốc trong nhà và cùng con xây dựng lối sống lành mạnh. Đây là yếu tố quan trọng giúp học sinh hình thành ý thức bảo vệ sức khỏe”, ông Bình chia sẻ.

Được trò chuyện với bác sĩ và tự tìm hiểu tài liệu, em Trần Nguyễn Lê Phong - học sinh lớp 11/5 càng nhận thấy vai trò của bản thân trong việc nói không với thuốc lá. Phong và nhiều bạn trong lớp cũng cam kết không thử thuốc lá điện tử dù chỉ một lần.

Tại tỉnh Quảng Ngãi, nhiều trường học áp dụng các cách làm phù hợp với từng cấp học, giúp học sinh dễ tiếp cận thông tin về tác hại của thuốc lá. Ở Trường Tiểu học Trần Hưng Đạo (Cẩm Thành, Quảng Ngãi), nội dung tuyên truyền được triển khai thông qua các buổi sinh hoạt dưới cờ và hoạt động ngoại khóa do Liên đội trường và nhân viên y tế học đường phối hợp tổ chức.

“Chúng tôi chọn cách sử dụng tranh ảnh, kể chuyện, tiểu phẩm để học sinh dễ hiểu, dễ ghi nhớ. Mỗi buổi sinh hoạt đều lồng ghép nội dung nhẹ nhàng nhưng rõ ràng, giúp trẻ sớm hình thành nhận thức về lối sống không khói thuốc”, bà Nguyễn Thị Kim Trang - Hiệu trưởng nhà trường thông tin.

Còn tại Trường THCS Trần Hưng Đạo (Cẩm Thành, Quảng Ngãi), hoạt động tuyên truyền được tổ chức định kỳ thông qua việc mời lực lượng công an địa phương đến chia sẻ chuyên đề, thành lập câu lạc bộ học sinh không hút thuốc, phát động cam kết trong đoàn viên, học sinh.

Ông Trần Quốc Bảo - Hiệu trưởng nhà trường nhận định, để tuyên truyền hiệu quả, phối hợp với gia đình là yếu tố then chốt. “Nếu chỉ tuyên truyền trong phạm vi nhà trường, hiệu quả khó lan tỏa. Vì vậy, chúng tôi luôn lồng ghép nội dung này trong các buổi họp phụ huynh đầu năm học, cuối học kỳ hoặc khi tổ chức các hội nghị ban đại diện cha mẹ học sinh. Phụ huynh chính là người giám sát và làm gương cho con em”, ông Bảo nói.

Bên cạnh đó, nhiều trường còn chủ động sử dụng mạng xã hội để mở rộng kênh tuyên truyền. Các fanpage của trường, nhóm Zalo lớp học thường xuyên đăng tải video, ảnh minh họa, infographic sinh động về tác hại của thuốc lá, đặc biệt là thuốc lá điện tử. Nhờ vậy, thông tin được truyền tải nhanh chóng, dễ tiếp cận và dễ chia sẻ, nhất là với phụ huynh và học sinh.

HOÀNG VINH

Những bức họa nảy mầm từ thi ca

Lấy cảm hứng từ tập thơ mới xuất bản, nhà thơ - họa sĩ Bùi Chát mở triển lãm mang tên “Đang trôi” với 20 bức tranh độc đáo từ chất liệu sơn dầu và tổng hợp.

Hội họa “trả nợ” thi ca

Triển lãm “Đang trôi” diễn ra từ ngày 15 - 24/7 tại 22 Gallery, 22 Phạm Cự Lượng (Tân Sơn Hòa, TPHCM). Bộ tranh gồm 20 tác phẩm được sáng tác từ 2020 đến 2025, lấy cảm hứng từ tập thơ “Chúng ta đang trôi đi đâu?!” (NXB Đà Nẵng, 2025) của Bùi Chát.

Nhà thơ - họa sĩ Bùi Chát tên thật là Bùi Quang Viễn quê gốc Thái Bình (nay là Hưng Yên). Bùi Chát là một nghệ sĩ tự học, tuy đã học nhiều ngành và nhiều trường nhưng anh chưa từng học trường viết văn hay mỹ thuật. Tính từ đầu những năm 2000 đến nay, Bùi Chát đã xuất bản 8 tập thơ và thực hiện hơn 10 cuộc triển lãm mỹ thuật cá nhân. Ngoài ra, anh còn làm xuất bản từ khá sớm và được xem là một nhà hoạt động xuất bản có tiếng.

Về thơ, Bùi Chát được giới phê bình nhận định là một nhà thơ kỳ lạ, người sẵn sàng dấn thân và thể nghiệm quyết liệt trong rất nhiều năm. Thơ Bùi Chát được đánh giá là sâu sắc và hài hước, đã được dịch và giới thiệu qua nhiều ngôn ngữ.

Từ tập thơ mới được NXB Đà Nẵng xuất bản và phát hành mang tên “Chúng ta đang trôi đi đâu?!", Bùi Chát quyết định mở triển lãm hội họa “Đang trôi” như một cách tác giả “trả nợ” cho thơ. Bao nhiêu vương vấn, bao nhiêu hệ lụy, cùng những trăn trở mang tính thơ suốt bao năm không dứt ra được. Nó ám ảnh, đeo bám và làm cho Bùi Chát phải tìm mọi cách để giải quyết.

Giám tuyển triển lãm Phan Trọng Văn cho biết: “Chúng ta đang trôi đi đâu?!” - câu hỏi khe vang lên từ một tập thơ, giờ đã hóa thành nhịp sống lan rộng ra bề mặt

tranh. Từ chữ sang hình, từ âm vang sang sắc độ, tác giả tiếp tục cuộc độc thoại nghệ thuật của mình trong triển lãm hội họa. Nếu người xem quen thuộc với thơ Bùi Chát - thứ thơ cộc cằn mà mơ hồ, nổi loạn mà điềm tĩnh - bạn sẽ không bất ngờ khi những bức tranh của anh cũng mang tinh thần tương tự: Không chiều chuộng thị giác, không phục tùng bố cục, không tìm kiếm cái đẹp theo tiêu chuẩn thông thường. Trong sự bất cần ấy là một hệ ngôn ngữ rất riêng: Vụn vỡ, mập mờ, trôi nổi mà đầy chủ ý.

Cách thực hành mà Bùi Chát sử dụng trong dự án này là sự liên nối giữa thơ và hội họa, ở đó người xem bắt gặp thơ ca trong chính hội họa và tìm thấy hội họa trong chính thơ ca. Các thủ pháp và cách thức của từng thể loại được vay mượn và hoán đổi cho nhau, đôi khi thậm chí còn không thể phân biệt tính cốt lõi của từng thể loại trong một tác phẩm.

Bùi Chát đã và đang tham gia vào đời sống, cũng như đời sống mỹ thuật nói riêng bằng cách “trôi” và ý thức một cách đúng đắn về việc “trôi” của mình, như tinh thần của “Thơ Điện tín số 191” rằng: “Tham gia vào đời sống bằng cách chấp nhận và để các sự kiện đẩy chúng ta đi”.

Chủ đề “Đang trôi” có thể hiểu là triển lãm đang diễn ra, và nghệ thuật đang diễn ra. Nhìn cách toàn diện thì đời sống cũng đang tiếp diễn một cách tự nhiên theo những chuyển động của vũ trụ. Nếu chúng ta ý thức được chúng ta đang trôi, và tham gia vào sự trôi một cách chủ động thì có thể làm chủ được sự trôi của mình. Đó cũng là việc tham gia và đóng góp

Triển lãm “Đang trôi” của Bùi Chát sẽ kéo dài đến hết 24/7.

“Trong thế giới của nghệ thuật, kỹ năng là cần thiết nhưng không phải tất cả. Nếu biết vẽ là một hành động thì biết xem tranh lại là một trạng thái nhận thức - đòi hỏi sự đồng cảm, hiểu, khả năng nhìn thấy điều chưa từng gọi tên. “Thơ vẽ” có thể khéo tay nhưng nghệ sĩ phải biết nhìn, biết lắng nghe tranh, có thể kiến tạo cả một thế giới. Vì thế, tranh của Bùi Chát không mời gọi sự ngưỡng mộ, mà mời gọi người xem thấy và nghĩ, cười và lặng trong thời đại mọi thứ nghiêng về sự rõ ràng”, giám tuyển Phan Trọng Văn cho biết.

vào dòng chảy tự nhiên một cách hữu ích.

Lần đầu tiên tranh có tên

Nhận định về những bức tranh nảy mầm từ thi ca, giám tuyển Phan Trọng Văn cho rằng, dù vẫn theo đuổi lối vẽ trừu tượng đậm chất thơ ca và tượng trưng nhưng loạt tranh lần này của Bùi Chát dường như mềm mại hơn. Mềm ở sắc độ, ở tâm trạng và cả cái mặn của đời sống đã ngấm sâu vào từng lớp màu, từng vệt quét.

Nếu những bức tranh trước đây của Bùi Chát có xu hướng bay bổng, phiêu linh và đôi khi như tan loãng giữa chữ và hình, thì loạt tranh “Đang trôi” cho thấy một

chuyển động rõ ràng, có lực đẩy và lực kéo màu sắc quyết liệt. Độ tương phản màu cao bởi những cú “đẩy màu” táo bạo. Đặc biệt, biên độ tần sắc của dải chuyển động cảm xúc từng gam màu cũng trở nên rộng và sâu.

“Không chỉ là sự trưởng thành về mặt thị giác, điều này còn gợi đến một thứ ngôn ngữ mới trong hành trình trừu tượng của họa sĩ. Không còn trôi một cách vô định, mà là trôi có trọng lực, trôi với ký ức, với chất liệu đời sống đã chín muồi bởi chiêm nghiệm”, giám tuyển Phan Trọng Văn cho hay.

Tuy đã thực hiện hơn 10 triển lãm mỹ thuật, và thường có chủ ý không đặt tên tranh. Phần lớn các tên tranh của Bùi Chát đều là

không để và được đánh số theo thứ tự, hoặc tên tranh được đặt theo tên triển lãm và được đánh số. Tuy nhiên, ở triển lãm lần này cũng là lần đầu tiên Bùi Chát đặt tên cho từng bức tranh của mình một cách cụ thể.

Tên của các bức tranh đều được lấy từ tên của các bài thơ trong tập “Chúng ta đang trôi đi đâu?!” như một lưu niệm, một sự liên nối và hoán chuyển của các lĩnh vực khác nhau trong cùng một chủ thể. Cách đặt tên cũng hoàn toàn ngẫu nhiên, tác giả và gallery đánh số các bức tranh từ 1 đến 20 và viết vào các tờ giấy nhỏ rồi gấp lại, tên các bài thơ cũng được làm tương tự, sau đó cho vào hai chiếc hộp nhỏ. Khi đặt tên cho tranh chỉ cần bốc mỗi hộp một tờ giấy và ghép lại là có tên một cách cụ thể, rõ ràng.

Các bức tranh như được tác giả gom nhặt lại từ những mảnh tưởng tượng, câu thơ, nét chạm. Không phân chia thể loại, không định danh chủ đề, tranh của Bùi Chát hiện lên như những tấm bản đồ cảm xúc, nơi sắc màu như dòng suy nghĩ và đường nét là lời hồi âm.

TRẦN HÒA

GÓC NHÌN

Nước mắt... “chệch ray”

Lẽ ra, khi thấy những giọt nước mắt của nghệ sĩ tuôn rơi trên sân khấu, nhất là giây phút họ nhớ lại và xúc động chia sẻ về những gian khó trong hành trình dấn thân vào nghệ thuật, nhiều khán giả sẽ không khỏi lặng người và đồng cảm. Vậy mà, với phần nửa cuối tập 7 chương trình Em xinh “say hi” vào cuối tuần qua, dù dàn ca sĩ cùng MC đồng loạt khóc và tâm sự nhưng lại không nhận được sự chia sẻ trọn vẹn của người xem. Cũng có ca khúc, câu chuyện truyền cảm hứng, khiến khán giả cảm động, nhớ lại chính bản thân khi 18 tuổi; song bên cạnh đó còn không ít dư luận trái chiều về cảnh sụt mướt đó.

Nhiều người cho rằng, dường như MC, ca sĩ đang quá lạm dụng, diễn lộ nên tạo cảm

giác... giả trân chứ không xuất phát từ cảm xúc thực. Điều đó được thể hiện ở việc có lẽ chương trình cố ý tạo nội dung cảm động rất nước mắt “đù nó không có gì cảm động”; ca sĩ, MC liên tục thì nhau kể, khóc khiến nội dung dài dòng gây “chán thật sự”. Có người cảm thấy cảnh đó rất hài hước vì những người tham gia chương trình đều đã qua tuổi teen mà sao “hờ một chút là khóc, rồi nói nói cười cười như trẻ con đòi quà của bố mẹ”, làm cho “khán giả cũng... khóc thét”. Ở góc độ cân bằng hơn, có người cho rằng, nước mắt rơi đúng lúc, đúng chỗ là điều bình thường, song không quên cảnh báo: “Nếu cứ tiếp diễn thường xuyên trong các gameshow thì e rằng... giả trân, không thật!”.

Rõ ràng, việc rơi nước mắt trước công

chúng, nhất là trên sóng truyền hình không phải lúc nào cũng đem lại hiệu ứng tích cực nếu bị “chệch ray” vì không đúng thời điểm và lạm dụng. Cứ cho là có những người mau nước mắt, dễ xúc động nhưng nếu họ không kiểm chế được trong khi tham gia chương trình thì khó tránh khỏi tác dụng ngược lại, thậm chí sẽ khiến người xem thấy khó chịu vì cảm giác như thể phải chứng kiến một màn kịch khóc tràn lan, nồng nổi chứ không phải bật ra từ con tim lắng sâu.

Cũng không thể biện minh vào cái sự dễ khóc đó của cá nhân, nhất là với MC chuyên nghiệp - một công việc đòi hỏi ứng biến nhanh nhạy cùng sự tinh táo ở mọi tình huống để có thể dẫn dắt câu chuyện nghệ thuật đi đến đích thật khéo léo cùng cảm xúc ấm áp nhưng phải

trong sự vừa đủ. Tất nhiên, MC cũng cần có sự tương tác, bày tỏ sự thấu hiểu, đồng cảm với nhân vật, tình huống nhưng không hẳn chỉ có nước mắt mà còn có nhiều cách khác, ví như thể hiện ở mỗi biểu cảm của ánh mắt, cử chỉ, đài từ... biết nói. Ngoài ra, việc biên tập nội dung sao cho vừa vặn, phù hợp tâm lý khán giả trước khi phát sóng cũng là điều cần thiết.

Sau Anh trai “say hi” là Em xinh “say hi” - những gameshow nghệ thuật đang góp phần thúc đẩy mạnh mẽ sự phát triển của công nghiệp văn hóa nước nhà. Mong rằng, Em xinh “say hi” lắng nghe, khắc phục hạn chế để tiếp tục bùng nổ và xứng đáng với sự mong đợi của khán giả.

BÌNH THANH

HÀ NỘI:

Giải “bài toán” khó về ô nhiễm môi trường

Không chỉ phù hợp với xu thế, với việc cấm xe máy xăng lưu thông trong nội đô, Hà Nội “hứa hẹn” giải bài toán khó về ùn tắc giao thông, ô nhiễm môi trường...

Tâm tư “chia tay” xe máy xăng

Thủ tướng Phạm Minh Chính vừa ban hành chỉ thị về một số nhiệm vụ cấp bách, quyết liệt ngăn chặn, giải quyết tình trạng ô nhiễm môi trường. Theo nội dung chỉ thị, Thủ tướng yêu cầu TP Hà Nội triển khai các giải pháp để tổ chức, cá nhân chuyển đổi xe cộ, bảo đảm đến ngày 1/7/2026 không còn mô tô, xe máy sử dụng nhiên liệu hóa thạch lưu thông trong khu vực Vành đai 1.

Theo chỉ thị thì phạm vi của tuyến đường Vành đai 1 sẽ chạy qua địa bàn các quận Cầu Giấy, Tây Hồ, Ba Đình, Hoàn Kiếm, Hai Bà Trưng, Đống Đa (cũ). Đây vẫn đang là trục chính đô thị kết nối từ Đông sang Tây, đi qua khu vực trung tâm của Hà Nội. Ghi nhận cho thấy người dân cơ bản đồng tình với chủ trương cấm xe máy xăng tại trung tâm Hà Nội vì mục đích cải thiện chất lượng không khí. Tuy nhiên, người dân cũng còn tâm tư về chuyển đổi phương tiện, hạ tầng trạm sạc xe điện của thành phố.

Chị Linh (35 tuổi) chia sẻ, làm quản trị văn phòng nên thường xuyên phải di chuyển đến các cơ quan đơn vị, đa phần trong khu vực Vành đai 1. Với chiếc xe máy cũ mua được 15 năm, chị Linh vẫn di chuyển thuận lợi qua các tuyến phố trung tâm. Khi nghe tin về lộ trình (từ tháng 7/2026), xe máy chạy xăng sẽ không được phép lưu thông trong khu vực Vành đai 1 (Hà Nội), chị Linh lo lắng về phương tiện đi lại trong thời gian tới.

“Tôi đi xe máy từ khi học cao đẳng, giờ mà chuyển sang xe điện cũng phải vay mượn tiền để mua. Trong khi đi xe buýt, tàu điện thì cố định các đường lớn, chứ vào ngõ nhỏ thì chịu. Thực tế, các phương tiện trung tâm để giải quyết

thủ tục hành chính có khi trong phố nhỏ. Giải sử đi chợ mà xách đồ thì phải đi bộ cả cây số thì bất tiện”, chị Linh nói.

Anh Tuấn Anh (tài xế xe ôm công nghệ) cho biết, trung bình một cuộc xe khoảng 6km chỉ thu về được 30.000 đồng. Nếu chậm chỉ, cả ngày chỉ kiếm được 300.000 - 400.000 đồng (chưa trừ chi phí xăng xe, ăn uống dọc đường hay sửa chữa phát sinh). “Tôi ủng hộ xe xăng không được đi vào trong khu vực đường Vành đai 1, nhưng Nhà nước cần có hỗ trợ người dân chuyển đổi phương tiện khi cấm xe máy xăng, tăng điểm đón xe điện, xe không chạy bằng xăng dầu...”, anh Tuấn Anh nói.

Đồng tình với sử dụng xe điện để giảm thiểu khí thải và bảo vệ môi trường, song chị Hải (38 tuổi, ở chung cư Ecohome2, Hà Nội) vẫn băn khoăn về chi phí chuyển đổi xe mới và sạc pin điện cho xe khi nhà ở chung cư. “Tôi mong thành phố có giải pháp, trong đó có thể có gói hỗ trợ cho người thu nhập thấp, ít nhất là trợ giá hoặc thu hồi xe xăng cũ để đổi sang xe điện giá rẻ. Bên cạnh đó, hệ thống trạm sạc pin hoặc đổi pin xe máy điện cần tiện lợi để những người như tôi có thể dễ dàng chuyển đổi, không làm ảnh hưởng đến công việc...”, chị Hải nói.

Bảo đảm lợi ích cho người dân

Góc độ quản lý giáo dục, TS Lê Đức Thuận, nguyên Trưởng phòng GD&ĐT quận Ba Đình cũ (TP Hà Nội) bày tỏ đồng tình về lộ trình cấm xe máy chạy xăng. TS Thuận nhấn mạnh, chỉ đạo của Thủ tướng là phù hợp với xu hướng chung của cả nước trong việc giải quyết vấn đề về môi trường, đặc biệt với Thủ đô càng có ý nghĩa quan trọng.

Hà Nội là thành phố đông dân,

Xe máy xăng lưu thông ở đường phố Hà Nội.

Ảnh: INT

Giải pháp trọng tâm theo Chỉ thị số 20 (ngày 12/7/2025) của Chính phủ: Hà Nội lập, công bố đề án về vùng phát thải thấp (trong quý III năm 2025) và tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức của cộng đồng trong việc thực hiện vùng phát thải thấp. Ban hành cơ chế, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp sản xuất, lắp ráp phương tiện sử dụng năng lượng sạch, doanh nghiệp phát triển hạ tầng phục vụ phương tiện sử dụng năng lượng sạch trong thực hiện chuyển đổi xanh; Chính sách khuyến khích, hỗ trợ người dân chuyển đổi từ phương tiện sử dụng nhiên liệu hóa thạch sang phương tiện sử dụng năng lượng sạch hoặc sử dụng phương tiện công cộng (ban hành trước ngày 30/9/2025). Thực hiện các giải pháp, biện pháp để các tổ chức, cá nhân chuyển đổi phương tiện, lộ trình đến ngày 1/7/2026 không có xe mô tô, xe gắn máy sử dụng nhiên liệu hóa thạch lưu thông trong Vành đai 1. Từ ngày 1/1/2028 không có xe mô tô, xe gắn máy, hạn chế xe ô tô cá nhân sử dụng nhiên liệu hóa thạch lưu thông trong đường Vành đai 1 và 2.

ô nhiễm không khí gần như ở mức báo động, giao thông cũng là một trong những nguyên nhân gây ô nhiễm. Với yêu cầu như vậy tôi thấy rất phù hợp. Đặc biệt kiểm soát tốt việc lứa tuổi học sinh đi xe máy đến trường học. TS Lê Đức Thuận cũng mong muốn, thành phố có lộ trình triển khai phù hợp để đảm bảo hài hòa lợi ích cho người dân Thủ đô. Cùng với đó là chuẩn bị nguồn kinh phí đáng kể hỗ trợ thay thế xe cho người dân, chuẩn bị hạ tầng cho xe điện...

GS.TS Từ Sỹ Sùa - giảng viên cao cấp Trường Đại học Giao thông Vận tải cho rằng, việc cấm xe máy xăng trong khu vực trung

tâm Thủ đô là phù hợp với xu thế khi nhiều đô thị trên thế giới cũng đã áp dụng hoặc có kế hoạch tương tự. Để chủ trương này đi vào thực tiễn, cần một lộ trình được thiết kế bài bản cùng hàng loạt giải pháp về pháp lý, hạ tầng rất cụ thể. Trong đó, đầu tiên cần chú trọng công tác tuyên truyền, giáo dục cho người dân lộ trình sử dụng phương tiện giao thông tại đô thị.

GS.TS Từ Sỹ Sùa cũng cho biết: Rất nhiều người dân hiện nay dùng xe máy xăng để di chuyển đến các bệnh viện, trường học, cơ quan ở khu vực trung tâm, trong khi điều kiện hạ tầng công cộng chưa đáp ứng đủ, họ biết phải sử

dụng phương tiện gì để di chuyển vào khu vực trên? Nếu mua thêm hoặc chuyển sang xe máy điện sẽ ảnh hưởng đến kinh tế và mưu sinh, nhất là với dân lao động.

“Sau này nếu cấm xe xăng thì việc xử lý vi phạm sẽ như thế nào? Ai là người kiểm soát trong một phạm vi rộng như vậy? Nếu làm không khéo sẽ dẫn đến ùn ứ, ách tắc giao thông, thậm chí lãng phí lớn nguồn lực”, GS.TS Từ Sỹ Sùa nhìn nhận.

Theo chuyên gia giao thông này, vấn đề không thể chỉ cấm xe máy chạy xăng đơn lẻ mà phải đi cùng với nhiều giải pháp hỗ trợ bủa vây như: Tăng cường hệ thống vận tải hành khách công cộng, tàu điện, xe buýt sử dụng năng lượng sạch, cùng với đó là các bãi gửi xe thuận lợi, giá rẻ. Đồng thời có chính sách khuyến khích người dân đổi xe máy cũ lấy xe điện mới, đặc biệt là lồng ghép, phối hợp hỗ trợ với nhà sản xuất, người tiêu dùng trong việc chuyển đổi phương tiện và phủ rộng hệ thống trạm sạc...

GS.TS Từ Sỹ Sùa chia sẻ thêm, mục tiêu là tốt, nhưng phương pháp thực hiện phải đồng bộ, minh bạch, lấy người dân làm trung tâm. Nếu người dân thấy họ được lợi, đi lại thuận tiện họ sẽ tự nguyện làm theo, thay vì cảm thấy bị ép buộc.

ĐĂNG CHUNG

Tổng tỷ suất sinh giảm nghiêm trọng

Theo Bộ Y tế, tổng tỷ suất sinh của Việt Nam giảm thấp nhất trong lịch sử. Dự báo, tổng tỷ suất sinh sẽ tiếp tục giảm trong các năm tiếp theo.

Theo kết quả điều tra biến động dân số 1/4/2024, năm 2022, tổng tỷ suất sinh là 2,01 con/phụ nữ. Con số này giảm xuống 1,96 con/phụ nữ năm 2023 và 1,91 con/phụ nữ năm 2024, thấp nhất trong lịch sử nhân khẩu học của Việt Nam. Cùng với đó, quá trình già hóa dân số diễn ra với tốc độ nhanh.

Tỷ số giới tính khi sinh năm 2009 là

110,5 bé trai/100 bé gái; Năm 2019 là 111,5 bé trai/100 bé gái và năm 2024 là 111,4 bé trai/100 bé gái.

Theo Bộ Y tế, ngoài thách thức về giảm tỷ suất sinh, một thách thức khác là nước ta vẫn ghi nhận tình trạng mang thai và sinh con ở phụ nữ tuổi chưa thành niên, táo hôn, hôn nhân cận huyết ở khu vực Tây Nguyên và trung du miền núi phía Bắc.

Ngoài ra, tuy tuổi thọ bình quân của người Việt Nam cao, nhưng số năm sống khỏe mạnh tính từ lúc sinh mới chỉ đạt khoảng 65 năm. Tầm vóc, thể lực, chất lượng

cuộc sống người dân vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn hạn chế so với vùng thành thị, đồng bằng.

Chỉ số phát triển con người (HDI) của Việt Nam vẫn ở nhóm thấp. So sánh với các nước trên thế giới, chỉ số này của nước ta đứng ở vị trí 93/193 quốc gia và vùng lãnh thổ.

Bộ Y tế đang xây dựng Dự thảo Luật Dân số trình Chính phủ để trình Quốc hội có ý kiến và thông qua tại Kỳ họp thứ 10 (tháng 10 năm nay). Trong đó, có một số nội dung ưu tiên hỗ trợ phụ nữ mang thai

và sinh con; Giải pháp nâng cao chất lượng dân số; Xây dựng và phát triển cơ sở hỗ trợ, chăm sóc người cao tuổi; Phát triển nguồn nhân lực chăm sóc người cao tuổi; Các biện pháp thực hiện việc tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn và các biện pháp, chính sách hỗ trợ khác để thực hiện việc duy trì mức sinh thay thế; Giảm thiểu mất cân bằng giới tính khi sinh và đưa tỷ số giới tính khi sinh về mức cân bằng tự nhiên; Thích ứng với già hóa dân số và nâng cao chất lượng dân số.

VÂN HUYỀN

KIỂM SOÁT LẠM PHÁT 6 THÁNG CUỐI NĂM 2025:

Chính sách phải được điều hành hiệu quả

Trước áp lực từ biến động toàn cầu và giá cả trong nước, kiểm soát lạm phát trở thành ưu tiên hàng đầu. Dù dự báo CPI nửa cuối năm tăng, mục tiêu giữ dưới 4,5% vẫn khả thi nếu chính sách điều hành được phối hợp hiệu quả.

Áp lực gia tăng trong tầm kiểm soát

Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) bình quân 6 tháng đầu năm 2025 tăng 3,27% so với cùng kỳ, nằm trong giới hạn mục tiêu mà Chính phủ đề ra. Tuy nhiên, theo đánh giá tại Hội thảo Diễn biến thị trường giá cả 6 tháng đầu năm (Viện Kinh tế - Tài chính tổ chức) cho thấy, dư địa cho điều hành lạm phát trong nửa cuối năm sẽ hẹp dần, khi nhiều biến số nội - ngoại tác động phức tạp hơn.

TS Nguyễn Đức Độ - Phó Viện trưởng Viện Kinh tế - Tài chính, chỉ ra rằng mức tăng CPI trong nửa đầu năm chủ yếu đến từ nhóm giá vật liệu xây dựng và dịch vụ y tế. Tuy nhiên, sự bù trừ giữa áp lực tỷ giá và giá năng lượng thế giới tương đối ổn định đã giúp CPI không tăng quá nóng.

Dự báo cho nửa cuối năm 2025, ông Độ cho rằng nếu giá định mức tăng CPI trung bình 0,27%/tháng (theo xu hướng 10 năm gần đây), lạm phát cả năm có thể duy trì quanh mức 3,4%. Trong trường hợp bất lợi hơn, chẳng hạn như kinh tế toàn cầu suy thoái sâu do căng thẳng thương mại kéo dài thì CPI thậm chí có thể hạ xuống mức 3%.

Phó Trưởng phòng Nghiên cứu kinh tế tài chính Phạm Minh Thụy nhấn mạnh rằng, nền kinh tế Việt Nam ngày càng có sự liên thông chặt chẽ với thị trường hàng hóa thế giới, khiến giá nguyên liệu đầu vào dễ bị tác động bởi các cú sốc từ bên ngoài. Giá dầu, khí đốt, kim loại và lương thực thế giới dù có xu hướng giảm trong năm 2025, song

vẫn tiềm ẩn biến động khó lường nếu địa chính trị khu vực hay chính sách từ các nền kinh tế lớn như Mỹ có thay đổi bất ngờ. Bên cạnh đó, hoạt động điều chỉnh giá các mặt hàng do Nhà nước quản lý như: Điện, dịch vụ y tế, giáo dục... cũng có thể tạo thêm áp lực nếu thực hiện dồn dập trong thời gian ngắn.

PGS.TS Ngô Trí Long - chuyên gia kinh tế, đưa ra ba kịch bản cho CPI năm 2025. Theo ông, kịch bản cơ sở (với giả định điều hành thuận lợi và giá hàng hóa ổn định) sẽ giữ CPI trong khoảng 4 - 4,5%. Đây là ngưỡng đã được Quốc hội tính toán, và vẫn đủ dư địa cho tăng trưởng. Nếu kinh tế thế giới ổn định hơn kỳ vọng, giá nguyên liệu đầu vào hạ nhiệt và các chính sách trong nước đi đúng hướng, Việt Nam hoàn toàn có thể giữ lạm phát ở mức 3,8 - 4%.

Điều đáng lưu ý là, yếu tố then chốt vẫn là sự phối hợp chính sách nhất quán, linh hoạt và có tầm nhìn dài hạn. Trong 6 tháng đầu năm, thành công trong kiểm soát CPI được ghi nhận phần lớn nhờ vai trò chủ động của Ngân hàng Nhà nước trong điều hành tiền tệ "đi trước một bước" nhưng không gây thắt chặt quá mức, cùng với các chính sách tài khóa - thương mại được điều tiết nhịp nhàng.

Giải pháp linh hoạt nhưng nhất quán

Theo PGS.TS Ngô Trí Long, để hiện thực hóa mục tiêu, các nhóm giải pháp cần được triển khai đồng bộ. Trước hết, chính sách tiền tệ tiếp tục giữ vai trò then chốt. Ngân

Người tiêu dùng mua sắm tại một siêu thị.

Ảnh minh họa: INT

Trong nửa cuối năm 2025, khi áp lực từ bên ngoài chưa có dấu hiệu suy giảm, yêu cầu đối với chính sách điều hành là sự chuẩn bị kỹ lưỡng, khả năng phản ứng nhanh với rủi ro mới và đặc biệt là sự phối hợp hiệu quả giữa các công cụ điều tiết. Nếu làm tốt, mục tiêu giữ lạm phát ở mức 4% không chỉ là con số có thể đạt được, mà còn là nền tảng cho một giai đoạn phát triển kinh tế ổn định và bền vững hơn trong tương lai.

hàng Nhà nước cần duy trì lãi suất ổn định, sẵn sàng phản ứng nếu đồng USD tăng mạnh. Tín dụng cần tập trung vào các lĩnh vực sản xuất - xuất khẩu, hạn chế dồn vào bất động sản hay tiêu dùng không thiết yếu để tránh áp lực cầu kéo. Tỷ giá điều hành theo hướng thả nổi có kiểm soát, đảm bảo dự trữ ngoại hối đủ mạnh để can thiệp khi cần thiết.

Về phía tài khóa, Chính phủ cần tiếp tục giữ ổn định thuế suất, chưa điều chỉnh mạnh các sắc thuế như VAT hay thuế nhiên liệu. Hoạt động giải ngân đầu tư công dù đã đạt khoảng 36% trong nửa đầu

năm, vẫn cần tập trung vào các dự án hạ tầng có tác động trung hạn thay vì kích cầu ngắn hạn. Đặc biệt, chính sách thương mại đóng vai trò bình ổn thị trường đầu vào. Giá xăng dầu trong nước được kiểm soát thông qua Quỹ Bình ổn giá, giúp hạn chế lan tỏa từ giá năng lượng thế giới. Nhập khẩu nông sản từ các nước ASEAN, Nga... được đẩy mạnh để giữ ổn định giá thực phẩm, nhóm hàng chiếm tỷ trọng lớn nhất trong rổ tính CPI.

Ngoài ra, việc điều chỉnh giá các dịch vụ công như điện, y tế, giáo dục cần theo lộ trình công bố trước, tránh gây sốc tâm lý thị

trường. Các cơ quan thống kê cũng phải minh bạch hóa dữ liệu CPI và lạm phát cơ bản theo tháng, giúp định hướng kỳ vọng xã hội hiệu quả hơn.

Cuối cùng, không thể bỏ qua vai trò của truyền thông chính sách. Trong bối cảnh tâm lý tiêu dùng nhạy cảm, một chiến lược truyền thông rõ ràng, nhất quán sẽ giúp ổn định niềm tin thị trường và củng cố niềm tin vào năng lực điều hành. Điều hành lạm phát không chỉ đơn thuần là việc giữ CPI trong ngưỡng mục tiêu, mà còn là bài kiểm tra về khả năng giữ ổn định kinh tế vĩ mô trong một thế giới đầy biến động. Với nền kinh tế Việt Nam đang từng bước hội nhập sâu rộng, việc kiểm soát giá cả cần đặt trong bối cảnh rộng hơn: Bảo vệ sức mua của người dân, hỗ trợ doanh nghiệp duy trì chi phí sản xuất hợp lý, và gìn giữ lòng tin với các nhà đầu tư trong - ngoài nước.

HÀ TRANG

SUYNGÃM

Chi sau 2 vòng đàm phán, Hội đồng Tiền lương quốc gia đã bỏ phiếu quyết định đề xuất tăng lương tối thiểu vùng với mức tăng 7,2% tương đương 250.000 - 350.000 đồng/tháng tùy khu vực từ ngày 1/1/2026. Theo đó, dựa trên các chỉ số kinh tế như tốc độ tăng trưởng GDP quý II ước đạt 7,96%, cao thứ hai trong giai đoạn 2020 - 2025 lương tối thiểu vùng 1 được đề xuất tăng từ 4,96 lên 5,31 triệu đồng/tháng; vùng 2 từ 4,41 lên 4,73 triệu đồng; vùng 3 từ 3,86 lên 4,14 triệu đồng; và vùng 4 từ 3,45 lên 3,7 triệu đồng. Lương tối thiểu theo giờ cũng sẽ được quy đổi tương ứng từ mức lương tháng.

Lần điều chỉnh gần nhất của lương tối thiểu vùng là vào ngày 1/7/2024, với mức tăng 6%. Thời điểm đó, mức tăng này được đánh giá là hài hòa giữa doanh nghiệp và người lao động, cơ bản đảm bảo mức sống tối thiểu trong năm 2025. Tuy nhiên, năm nay, đời sống người lao động đang chịu nhiều tác

động do giá xăng dầu và hàng thiết yếu liên tục tăng. Cụ thể, theo kết quả khảo sát do Công đoàn Việt Nam thực hiện hồi tháng 4 với hơn 3.000 lao động tại 10 tỉnh, thành phố cho thấy, 55% người lao động chỉ đủ chi tiêu cơ bản; 26% phải chi tiêu kham khổ; 8% không đủ sống, phải làm thêm. Đặc biệt, 73% lao động độc thân cho biết mức lương hiện tại là lý do chính khiến chưa lập gia đình do không thể đảm bảo mức sống ổn định hoặc lo cho con cái trong tương lai.

Bởi vậy, theo đánh giá của Thứ trưởng Bộ Nội vụ, Chủ tịch Hội đồng Tiền lương quốc gia Nguyễn Mạnh Khương sau phiên họp, mức tăng và thời điểm tăng được Hội đồng thống nhất thông qua là phù hợp với giai đoạn hiện nay trong việc phát triển kinh tế của đất nước, hướng tới kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Phó Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam Ngô Duy Hiếu thì nhấn mạnh, mức tăng này sẽ cải thiện một

phần đời sống của người lao động vì trên thực tế bản thân các doanh nghiệp đã có mức lương nhìn chung cao hơn mức lương tối thiểu.

Trước đó, tại Phiên họp thứ nhất hồi cuối tháng 6, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đề xuất hai phương án là tăng 8,3%, tương ứng tăng 290.000 - 410.000 đồng và 9,2%, tương ứng tăng 320.000 - 450.000 đồng để bù đắp chi phí, giá cả nhẩy vọt. Phân tích về lý do đề xuất mức tăng này, một thành viên Hội đồng thuộc Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam cho rằng, tỷ lệ này là phù hợp mức sống tối thiểu của người lao động vì từ năm 2023 đến nay, lương tối thiểu vùng chỉ điều chỉnh một lần với tỷ lệ tăng 6% trong khi tiền điện đã tăng 4 lần. Ngoài ra, GDP năm 2024 đạt 7,09% và năm nay phần đầu vượt 8%. Nếu mức tăng lương tối thiểu vùng thấp hơn tăng trưởng GDP, việc thụ hưởng thành quả lao động của người lao động chưa tương xứng...

Bởi vậy, theo đại diện Liên đoàn Công

nh nghiệp và Thương mại Việt Nam (VCCI) nhận định, mức tăng được Hội đồng thông qua vẫn cao, song sẽ tạo động lực để người lao động làm việc với tinh thần phấn chấn, cùng nỗ lực để cuối năm nay đạt mục tiêu tăng trưởng 8% và từ năm sau trở đi có thể thực hiện được mục tiêu tăng trưởng 2 con số. Xa hơn, như ý kiến của một đại biểu Quốc hội thì tăng lương tối thiểu vùng không chỉ mang ý nghĩa liên quan đến ví tiền, mà còn mang giá trị con người trong nền kinh tế. Quan trọng hơn, lương tối thiểu vùng là ranh giới thể hiện cam kết Nhà nước trong bảo vệ lao động yếu thế nên khi được điều chỉnh kịp thời với thị trường, niềm tin xã hội tăng lên, người lao động yên tâm lao động, sản xuất, giảm xung đột.

Và từ việc tăng lương tối thiểu lần này cũng tiếp tục đặt ra kỳ vọng lớn hơn về việc khi nào lương tối thiểu vùng sẽ tiến tới đủ sống chứ không chỉ là mức sàn như hiện nay.

YÊN KHÁNH

Động lực công hiến

KINH TẾ TUẦN HOÀN:

Hướng đi tất yếu của phát triển bền vững

Việc chuyển đổi từ mô hình kinh tế tuyến tính (sản xuất, tiêu dùng rồi thải bỏ), sang mô hình tuần hoàn, nơi tài nguyên được tái sử dụng và chất thải được tái chế, đang dần trở thành định hướng phát triển quan trọng.

Thực trạng báo động về chất thải

Thế giới đang đứng trước thách thức lớn về biến đổi khí hậu, cạn kiệt tài nguyên và áp lực giảm phát thải khí nhà kính, khái niệm kinh tế tuần hoàn không còn là lựa chọn mà đã trở thành xu hướng bắt buộc đối với các quốc gia, đặc biệt là những nền kinh tế đang phát triển như Việt Nam.

Theo thống kê từ Bộ Nông nghiệp & Môi trường, mỗi năm Việt Nam phát sinh khoảng 1,8 triệu tấn rác thải nhựa, trong đó có từ 280.000 đến 730.000 tấn trôi ra biển. Trong số đó, chỉ khoảng 27% được thu gom và tái chế bởi các cơ sở, doanh nghiệp. Số còn lại chủ yếu bị chôn lấp, đốt hoặc xả thẳng ra môi trường, gây áp lực lớn lên hệ sinh thái.

Mức tiêu thụ nhựa tại Việt Nam vẫn tăng mạnh, trung bình 15% mỗi năm. Đơn cử, năm 2023, ngành nhựa đạt quy mô khoảng 25 tỷ USD với 4,5 tỷ USD xuất khẩu, nhưng lượng chất thải đi kèm là cực kỳ lớn, trong đó phần lớn là bao bì, túi nilon, nhựa sử dụng một lần - những vật liệu khó phân hủy, giá trị tái chế thấp và gần như không được thu hồi.

Luật Bảo vệ môi trường (sửa đổi năm 2020), Chiến lược tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030 và cam kết Net Zero đến năm 2050 tại COP26 đều đã xác định rõ kinh tế tuần hoàn là hướng đi trọng tâm. Tuy nhiên, việc triển khai trên thực tế vẫn còn chậm và gặp nhiều rào cản. Cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới công nghệ còn chưa rõ ràng,

mô hình thí điểm còn nhỏ lẻ và chưa có tính lan tỏa. Bên cạnh đó, lực lượng thu gom rác phi chính thức (vốn đang đóng vai trò chủ lực trong việc thu gom rác nhựa) vẫn chưa được công nhận đúng mức và chưa được tích hợp vào hệ thống chính sách môi trường quốc gia.

Tái sinh từ rác thải

Trong khi nhiều doanh nghiệp vẫn còn chờ đợi chính sách, một số đơn vị tư nhân tại Việt Nam đã chủ động bước vào sân chơi kinh tế tuần hoàn.

VietCycle là doanh nghiệp đã xây dựng hệ sinh thái thu gom và tái chế rác thải nhựa gắn liền với mục tiêu phát triển bền vững. Khác với các doanh nghiệp chỉ tập trung vào đầu ra sản phẩm, VietCycle bắt đầu từ chính những chai nhựa, túi nilon bị bỏ quên. Họ không chỉ tái chế rác mà còn tái thiết lại tư duy về giá trị tài nguyên trong rác thải. Rác không còn là gánh nặng, mà là nguyên liệu đầu vào cho một chu trình sống mới.

Điểm đặc biệt trong mô hình VietCycle là sự tham gia của lực lượng lao động yếu thế (hàng ngàn phụ nữ làm nghề thu gom ve chai) vốn là những "người vô hình" trong hệ thống quản lý chất thải hiện nay. Doanh nghiệp đã tổ chức đào tạo, hỗ trợ và tạo sinh kế bền vững cho nhóm đối tượng này, giúp họ trở thành một phần không thể thiếu trong chuỗi cung ứng tái chế. Không chỉ góp phần giảm chi phí, tăng hiệu quả thu gom, mô hình này còn mang ý nghĩa xã hội rõ nét.

Ông Hoàng Đức Vương - Chủ

Mục tiêu giảm phát thải cần sự thay đổi từ thói quen tiêu dùng đến hành vi phân loại rác, từng bước xây dựng văn hóa sống xanh. Ảnh minh họa: INT

Kinh tế tuần hoàn không phải là một xu thế thời thượng mà là chìa khóa để mở ra con đường phát triển mới hướng đến bền vững hơn, hiệu quả hơn, công bằng hơn. Những mô hình tiên phong như VietCycle hay các doanh nghiệp chú trọng tái sinh rác thải nhựa khác cho thấy tiềm năng rất lớn nếu các bên cùng chung tay: Chính sách mở đường, doanh nghiệp đầu tư và cộng đồng đồng hành.

tịch VietCycle, đồng thời là Chủ tịch Chi hội Nhựa tái sinh (Hiệp hội Nhựa Việt Nam) cho biết: "Chúng ta có mạng lưới thu gom rác phi chính thức rất mạnh, hàng trăm nghìn người hành nghề lâu năm, nhưng chưa có cơ chế chính sách nào phát huy được lực lượng này một cách bài bản. Họ chính là xương sống trong hệ sinh thái tuần hoàn của Việt Nam".

Cần sự đồng hành của cả hệ thống

Không dừng lại ở thu gom, VietCycle đã đầu tư vào hệ thống truy xuất nguồn gốc nhựa tái chế, hợp tác với các tổ chức quốc tế để minh bạch hóa chuỗi giá trị và từng

bước chuẩn hóa hệ thống của mình như một mô hình có thể nhân bản. Doanh nghiệp cũng tham gia đóng góp ý kiến vào nhiều chính sách môi trường và thiết kế sinh thái, đồng hành cùng cơ quan quản lý Nhà nước về môi trường trong việc thúc đẩy hệ thống EPR - trách nhiệm mở rộng của nhà sản xuất.

Điều này cho thấy, khi có mô hình đúng, sự vào cuộc của cộng đồng và chính sách hỗ trợ phù hợp, kinh tế tuần hoàn hoàn toàn có thể vận hành hiệu quả tại Việt Nam. Tuy nhiên, để nhân rộng các mô hình này, cần những bước đi quyết liệt hơn.

Ngày 10/7 vừa qua, HĐND TP

Hà Nội thông qua nghị quyết quy định biện pháp giảm phát thải nhựa trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ và sinh hoạt trên địa bàn. Với hoạt động kinh doanh, dịch vụ, Hà Nội quy định từ ngày 1/1/2026, khách sạn, khu du lịch không lưu hành và sử dụng sản phẩm từ nhựa sử dụng một lần. Chợ, cửa hàng tiện lợi không cung cấp miễn phí túi nylon khó phân hủy sinh học kể từ ngày 1/1/2027.

Trong sinh hoạt, cơ quan, đơn vị, tổ chức, đoàn thể trực thuộc chính quyền thành phố không sử dụng sản phẩm nhựa sử dụng một lần, bao bì nhựa khó phân hủy sinh học từ ngày 1/1/2028. Từ 2031, doanh nghiệp dừng sản xuất, nhập khẩu sản phẩm nhựa sử dụng một lần, bao bì nhựa khó phân hủy sinh học và sản phẩm, hàng hóa chứa vi nhựa, trừ trường hợp sản xuất để xuất khẩu. Đây là những quy định rất cụ thể, nghiêm túc, hoạch định chiến lược để hướng tới tương lai phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050.

HƯƠNG TRANG

HỎI ĐÁP

* **Hỏi:** Tôi làm giáo viên THCS được 24 năm, đang hưởng lương theo chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II, mã số V.07.04.11. Tôi có bằng đại học sư phạm năm 2008, có chứng chỉ bồi dưỡng chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II năm 2019, có thời gian giữ ngạch giáo viên THCS chính, mã số 15a.201 là 6 năm, thời gian giữ hạng giáo viên THCS hạng II (V.07.04.11) là 8 năm, có nhiều giấy khen, giấy chứng nhận, bằng khen cấp huyện, tỉnh.

Khi chuyển hạng, tôi được chuyển sang giáo viên THCS hạng II mới, mã số V.07.04.31, được hưởng kể từ ngày 1/6/2023. Cơ quan có thẩm quyền nơi tôi công tác yêu cầu phải có đủ các minh chứng nhiệm vụ tại khoản 1 Điều 4 Thông tư số 03/2021/TT-BGDĐT thì mới được hưởng

kể từ ngày 1/4/2021 (ngày Thông tư số 03/2021/TT-BGDĐT có hiệu lực).

Tuy nhiên, do không cung cấp đủ các minh chứng nhiệm vụ tại khoản 1 Điều 4 Thông tư số 03/2021/TT-BGDĐT nên tôi chỉ được hưởng kể từ ngày 1/6/2023 (Thông tư số 08/2023/TT-BGDĐT có hiệu lực). Xin hỏi, việc xác định thời điểm hưởng chế độ theo chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II mới có phải căn cứ vào minh chứng nhiệm vụ không? (nguyenvan***@gmail.com)

* **Trả lời:** Việc bổ nhiệm chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II (mã số V.07.04.31) thực hiện theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 7 Thông tư số 03/2021/TT-BGDĐT đã được sửa đổi, bổ sung tại khoản 8 Điều 3 Thông tư số 08/2024/TT-BGDĐT. Theo đó, bổ nhiệm vào chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II (mã số V.07.04.31) đối với giáo viên THCS hạng II (mã số V.07.04.11) có tổng thời gian giữ chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng III (mã số V.07.04.12) và

hạng II (mã số V.07.04.11) hoặc tương đương đủ từ 9 (chín) năm trở lên (không kể thời gian tập sự).

Như vậy, quy định bổ nhiệm từ hạng II (mã số V.07.04.11) sang hạng II (mã số V.07.04.31) chỉ yêu cầu về thời gian giữ hạng, không yêu cầu về việc thực hiện đủ các nhiệm vụ của giáo viên hạng II.

Bên cạnh đó, khoản 2 Điều 5 Thông tư số 08/2023/TT-BGDĐT quy định, nhiệm vụ của giáo viên được quy định đối với từng hạng chức danh nghề nghiệp là những công việc giáo viên thực hiện sau khi được bổ

nhiệm vào hạng và trong suốt thời gian giữ hạng nếu được người đứng đầu đơn vị sự nghiệp công lập phân công. Người đứng đầu đơn vị sự nghiệp công lập có thể phân công giáo viên thực hiện nhiệm vụ của hạng cao hơn nếu giáo viên có khả năng thực hiện.

Đối với những nhiệm vụ theo hạng chức danh nghề nghiệp mà trường mầm non, phổ thông công lập không được giao hoặc không đủ điều kiện thực hiện thì người đứng đầu trường mầm non, phổ thông công lập quyết định việc quy đổi sang các nhiệm vụ khác có liên quan để làm căn cứ đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ của giáo viên.

Do đó, tùy thuộc vào các công việc nhiệm vụ thực tế mà nhà trường được giao, hiệu trưởng có thể phân công hoặc không phân công đủ các nhiệm vụ của hạng II cho giáo viên.

Như vậy, nếu trường hợp của bạn đạt yêu cầu về tổng thời gian giữ hạng II và hạng III đã nêu ở trên thì được bổ nhiệm chức danh nghề nghiệp giáo viên THCS hạng II (mã số V.07.04.31).

**Mọi ý kiến thắc mắc về chế độ chính sách đối với nhà giáo, bạn đọc gửi về chuyên mục: Hộp thư bạn đọc - Báo Giáo dục & Thời đại: 15, Hai Bà Trưng (Hoàn Kiếm, Hà Nội).
Email: bandocgtd@gmail.com**

CAO ĐIỂM TRUY QUÉT “CÒ” PHÒNG KHÁM:

Loạt cơ sở y tế tư nhân “cửa đóng then cài”

Công an TP Hà Nội mở đợt cao điểm xử lý và bắt giữ nhiều đối tượng “cò” phòng khám lộng hành trước cổng các bệnh viện. Ghi nhận cho thấy trước động thái này của cơ quan bảo vệ pháp luật, nhiều phòng khám y tế tư nhân tại Hà Nội bắt ngờ đóng cửa.

Muôn kiểu “cò” lừa đảo cổng bệnh viện

Vấn nạn “cò môi” chuyên chèo kéo bệnh nhân trước các cổng Bệnh viện Phụ sản Trung ương, Bệnh viện Việt Đức (Hà Nội) ... để “đặt” các bệnh nhân đến các phòng khám tư nhân nhằm hưởng tiền hoa hồng gây bức xúc trong dư luận.

Những bệnh nhân được “cò” nhằm đến là phụ nữ mang thai, bệnh nhân nữ trẻ tuổi, người già ... có nhu cầu khám bệnh đến từ tỉnh lẻ. Đội “cò” này hoạt động chuyên nghiệp. Họ phân công nhiệm vụ rõ ràng, thuận thực khiến người bệnh không chút nghi ngờ và “sập bẫy”.

Để lôi kéo các bệnh nhân đến phòng khám tư móc ngoặc từ trước, “cò” đưa ra những thông tin giả như “bệnh viện đang sửa chữa” để lừa bệnh nhân. Cuối tháng 6/2025, Phạm Thị Liên (SN 1952, thường trú tại Hải Phòng) bị Công an TP Hà Nội tạm giữ hình sự để điều tra về hành vi Lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Theo điều tra, ngày 19/6, Liên vào Bệnh viện Phụ sản Trung ương (Hà Nội) với mục đích tìm người đi khám bệnh để lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Liên phát hiện chị T. (SN 1984, trú tại tỉnh Bắc Kạn (nay là Thái Nguyên) và con ruột là cháu N. (SN 2010) đang ngồi đợi chờ khám bệnh.

Liên tiếp cận mẹ con chị T. và nói có quen nhân viên của bệnh viện, nhận giúp làm thủ tục nhập viện. Khi chị T. đồng ý thì Liên bảo đưa 5 triệu đồng để làm thủ tục tạm ứng nhập viện. Sau khi nhận tiền, Liên đã không làm thủ tục cho chị T. mà bắt xe ôm bỏ đi, chiếm đoạt tiền. Tại cơ quan công an, Liên đã khai nhận hành vi phạm tội. Theo hồ sơ, Liên đã có

7 tiền án về các tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản”; “Trộm cắp tài sản”.

Mới đây, ngày 12/7, Công an Hà Nội tạm giữ hình sự 3 đối tượng trong đường dây lừa đảo y tế để điều tra về vi phạm quy định về khám, chữa bệnh, cấp phát, bán thuốc... Theo điều tra, tháng 3/2024, Nguyễn Thị Thu Hương (45 tuổi, trú tại Bạch Mai, Hà Nội) mở Phòng khám sản phụ khoa Thu Hương (số 44 Thợ Nhuộm) để thực hiện khám, siêu âm các bệnh sản phụ khoa.

Hương thuê bác sĩ và móc nối với Lê Công Ngôi, Nguyễn Văn Tâm làm “cò môi” quanh cổng Bệnh viện Phụ sản Trung ương. Hai người này mặc áo bảo vệ, giả làm nhân viên bệnh viện để tiếp cận, dụ người bệnh ra ngoài khám, nói dối bệnh viện đang sửa chữa.

Mỗi bệnh nhân được Ngôi và Tâm đưa đến phòng khám, Hương trả công 10% số tiền thu được. Cơ quan điều tra xác định, từ khi hoạt động đến ngày 2/7, đã có 27 người đến khám, số tiền Hương thu là 123 triệu đồng. Dù Hương chỉ học trung cấp điều dưỡng, không có chứng chỉ hành nghề, nhưng vẫn trực tiếp khám, xét nghiệm, kê đơn thuốc cho bệnh nhân.

Cảnh giác tránh tiền mất, tật mang

Tình trạng “cò” lộng hành trước các cổng bệnh viện gây bức xúc

Ngày 12/7, Cục Quản lý khám, chữa bệnh (Bộ Y tế) đã có văn bản gửi Sở Y tế Hà Nội yêu cầu khẩn trương kiểm tra, báo cáo vụ việc nhóm “cò môi” giả danh bảo vệ bệnh viện lôi kéo, dụ dỗ bệnh nhân vào phòng khám tư. Yêu cầu báo cáo về công tác thẩm định cấp giấy phép hoạt động đối với Phòng khám sản phụ khoa Thu Hương trước 10 giờ ngày 14/7 về Bộ Y tế.

Nhiều phòng khám tư nhân trên phố Thợ Nhuộm bắt ngờ đóng cửa.

cho người dân, làm giảm uy tín dịch vụ khám, chữa bệnh của các bệnh viện. Lãnh đạo các bệnh viện: Việt Đức, Bệnh viện K (Quán Sứ), Bệnh viện Phụ sản Trung ương đã phối hợp với cơ quan chức năng quyết liệt mạnh tay xử lý.

Ông Nguyễn Duy Ánh - Giám đốc Bệnh viện Phụ sản Trung ương cho biết, đơn vị nhiều lần phát hiện và nhận được phản ánh về tình trạng nói trên. Bệnh viện đã phối hợp với cơ quan công an để ngăn chặn nạn “cò môi” chèo kéo bệnh nhân, móc nối với phòng khám tư nhằm trục lợi.

“Các thủ đoạn dụ dỗ, lừa đảo, chúng tôi phải nhờ đến sự hỗ trợ của công an thành phố Hà Nội mới xử lý được. Bệnh viện đã cử người thu thập bằng chứng, hình ảnh, video để phối hợp với cơ quan chức năng. Chúng tôi chỉ quản lý trong khuôn viên bệnh viện”, Giám

đốc Bệnh viện Phụ sản Trung ương nói.

Theo ông Ánh, từ cuối năm 2024 đến nay bệnh viện nhiều lần làm việc với công an để tổ chức tuần tra, kiểm soát các điểm nóng quanh các cổng của bệnh viện.

Giám đốc Bệnh viện Phụ sản Trung ương khẳng định: Mọi dịch vụ khám, điều trị đều thực hiện trong bệnh viện, không ai có quyền dẫn bệnh nhân đi khám ở cơ sở khác để hưởng hoa hồng. Nạn nhân là những phụ nữ mang thai, bị lừa dẫn sang các phòng khám tư kém chất lượng.

Vì thế, người dân cần tỉnh táo, để tránh bị kẻ gian dụ dỗ lừa đảo. Bệnh nhân có nhu cầu khám, chữa bệnh nên đến trực tiếp cơ sở y tế để nhận được sự hướng dẫn, hỗ trợ từ nhân viên y tế và các y, bác sĩ. Tránh nghe theo những lời dụ dỗ từ những người hoạt động xe ôm, những người mặc quần áo đồng phục bảo vệ tự xưng là “người quen bác sĩ” để tránh tiền mất, tật mang.

Ghi nhận thực tế của Báo GD&ĐT, ngày 13/7 sau đợt cơ quan chức năng quyết liệt xử lý tình trạng “cò” tại cổng các bệnh viện, bắt ngờ hàng loạt phòng khám quanh khu vực bệnh viện

Ông Nguyễn Duy Ánh khẳng định, Bệnh viện Phụ sản Trung ương hoạt động 24/24 giờ, không có tình trạng đóng cửa hay nghỉ vì sửa chữa như lời dụ dỗ của các đối tượng cò môi. Họ đã bịa đặt thông tin như: Bệnh viện đang sửa chữa, muốn khám nhanh thì sang các phòng khám có bác sĩ giỏi.

đột nhiên đóng cửa. Phố Thợ Nhuộm (Hoàn Kiếm, Hà Nội) vốn là nơi tập trung hàng loạt phòng khám tư ngay cạnh Bệnh viện Phụ sản Trung ương vốn nhộn nhịp thì nay im ắng.

Chị Trang, một người dân tại đây cho biết, lâu nay đội “cò” hoạt động công khai nhằm lôi kéo người dân từ cổng bệnh viện sang phòng khám tư. Những người này được cơ sở phòng khám tư trả “hoa hồng” mỗi khi đưa được bệnh nhân đến. Chị Trang cũng đã từng chứng kiến nhiều bệnh nhân bức xúc khi phải trả một khoản tiền cao cho phí khám, xét nghiệm và thuốc tại một số phòng khám tư ở khu vực này. **HÀ LONG**

VỤ GIẾT MỔ, BUỒN BÁN THỊT LỢN NHIỄM BỆNH:

Khởi tố 5 bị can

Viện Kiểm sát nhân dân (KSND) Hà Nội đã phê chuẩn quyết định khởi tố 5 đối tượng trong vụ buôn bán, giết mổ và tiêu thụ thịt lợn chết, lợn nhiễm bệnh.

Theo đó, 5 bị can bị khởi tố về tội danh “Vi phạm quy định về an toàn thực phẩm”, gồm: Lê Văn Tươi, SN 1994 (trú tại Thường Tín, Hà Nội); Nguyễn Thị Thu, SN 1998, vợ bị can Tươi; Đặng Văn Huy, SN 1987 (trú tại Tùng Thiện, Hà Nội); Dư Đình Hợi, SN 1983 và Nguyễn Viết Chiếm, SN 1987 (cùng trú tại Hòa Xá, Hà Nội).

Trước đó, Báo GD&ĐT số 164 ra ngày 10/7/2025 có bài viết “Đường dây giết mổ, tiêu thụ lợn bệnh ở Hà Nội: Lật tẩy quy

trình đầu độc cộng đồng”. Bài viết thông tin, Phòng Cảnh sát Kinh tế (Công an Hà Nội) triệt phá thành công đường dây chuyên mua bán, giết mổ và tiêu thụ thịt lợn nhiễm virus dịch tả lợn châu Phi (ASF) tại nhiều địa điểm trên địa bàn thành phố.

Tại cơ quan chức năng, nhóm người trên khai nhận: Từ năm 2023 bắt đầu mua gom lợn ốm yếu từ các đầu nậu, trong đó có Đặng Văn Huy - người thu mua lợn bệnh tại huyện Ba Vì (cũ), rồi tổ chức giết mổ tại khuôn viên nhà ở. Trung bình mỗi ngày giết mổ hơn 50 con lợn, sau đó bán ra thị trường với giá khoảng 60.000 đồng/kg thịt...

Căn cứ tài liệu điều tra, ngày 2/7 và 3/7,

Lực lượng chức năng phát hiện đường dây giết mổ lợn chết, lợn bệnh quy mô lớn ở Hà Nội.

đơn vị nghiệp vụ Công an Hà Nội đã có lệnh giữ người trong trường hợp khẩn cấp, lệnh bắt người bị giữ trong trường hợp khẩn cấp và quyết định tạm giữ hình sự đối với Lê Văn

Tươi và Đặng Văn Huy, Nguyễn Viết Chiếm, Dư Đình Hợi.

Công an TP Hà Nội đánh giá, vụ việc cho thấy tính chất nghiêm trọng, hành vi coi thường pháp luật, coi nhẹ sức khỏe cộng đồng để trục lợi. Cơ quan công an đang tiếp tục mở rộng điều tra, xác minh các đối tượng liên quan khác và làm rõ chuỗi tiêu thụ thịt bệnh ra thị trường. Đồng thời, khuyến cáo người dân chỉ nên mua thịt có nguồn gốc, dấu kiểm dịch rõ ràng, bên cạnh đó tố giác các hành vi giết mổ, kinh doanh thịt không đảm bảo an toàn thực phẩm để cùng chung tay bảo vệ sức khỏe cộng đồng. **CHUNG ĐĂNG**

Ứng dụng AI quản lý bệnh hại dưa lưới

Hệ thống trí tuệ nhân tạo có khả năng nhận diện chính xác trên 90% các loại bệnh hại trên cây dưa lưới, đồng thời giúp cảnh báo sớm và đề ra biện pháp can thiệp kịp thời.

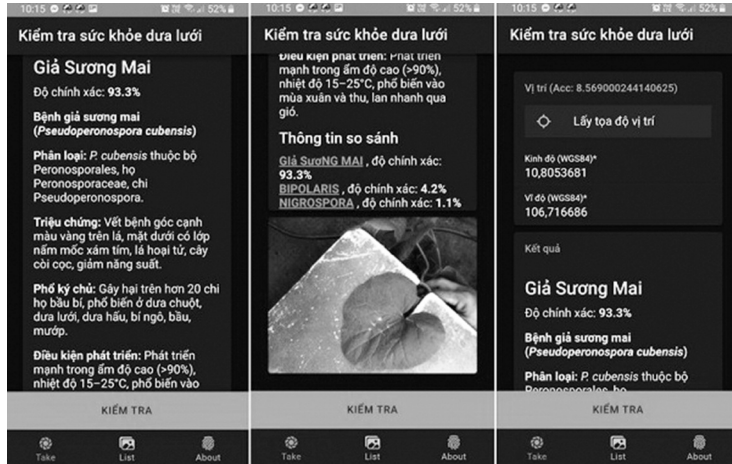
Khắc phục điểm yếu

Các nhà khoa học thuộc Trung tâm Ươm tạo Doanh nghiệp Nông nghiệp Công nghệ cao TPHCM vừa thực hiện nhiệm vụ: "Nghiên cứu xây dựng hệ thống thu thập, lưu trữ và ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong phân tích, dự báo, ra quyết định quản lý bệnh hại dưa lưới trong nhà màng".

TS Hoàng Anh Tuấn - chủ nhiệm triển khai nhiệm vụ, cho biết: Do điều kiện môi trường trong nhà màng có những khác biệt nhất định so với canh tác ngoài đồng, nên đối tượng sâu bệnh hại trong nhà màng có những đặc trưng riêng và thường khó phòng trừ hơn. Các sâu hại chủ yếu là sâu chích hút có khả năng chui lọt qua lưới chắn côn trùng như bọ trĩ và bọ phấn.

Ngoài gây hại trực tiếp, các đối tượng này còn là vector truyền bệnh virus cho cây dưa lưới. Bên cạnh sâu hại, các bệnh hại chính trên cây dưa lưới trong nhà màng như giả sương mai, phấn trắng, đốm cháy lá... đã và đang là những thách thức lớn đối với người trồng.

Chỉ tính riêng tại Khu Nông nghiệp Công nghệ cao TPHCM, trong những năm qua đã từng có những nhà màng trồng dưa lưới đạt năng suất chưa tới 50% so với năng suất bình quân và chất lượng

Một mẫu kết quả phân tích từ hệ thống trí tuệ nhân tạo được phát triển.

giảm do ảnh hưởng của bệnh giả sương mai. Ngoài ra, có những nhà màng trồng dưa lưới khi bị bệnh phấn trắng gây hại nặng, thì độ ngọt của quả chỉ còn khoảng 10 độ Brix, không đủ tiêu chuẩn bán ra thị trường.

Ứng dụng AI để chẩn đoán, phát hiện sớm bệnh hại trên cây trồng được xem là giải pháp phù hợp để giải quyết những khó khăn này. Nhờ vào việc phân tích ảnh sử dụng công nghệ AI, có thể phát hiện bệnh hại ở giai đoạn đầu tiên của quá trình tấn công. Điều này đóng vai trò quan trọng trong việc ra quyết định về phương pháp phòng trừ, giúp nâng cao hiệu quả quản lý dịch hại và giảm thiểu thiệt hại kinh tế.

TS Hoàng Anh Tuấn cho biết, nhóm đã khảo sát thực địa tại các khu vực TPHCM, Tây Ninh, Bình Thuận, Bình Dương (trước khi sáp nhập) đã giúp xác định tình hình bệnh hại trên dưa lưới, từ đó có cơ sở dữ liệu phục vụ nghiên cứu. Tiếp đến, mô hình nhà màng được xây dựng với điều kiện thí nghiệm được kiểm soát chặt chẽ, giúp thu thập dữ liệu một cách hệ thống.

Cảnh báo với độ chính xác cao

Điểm đặc biệt trong nghiên cứu là phương pháp lấy nhiễm bệnh nhân tạo, cho phép nhóm nghiên cứu chủ động kiểm soát và quan sát quá trình phát triển bệnh hại. Bộ dữ liệu hình ảnh thu thập được từ quá trình nghiên cứu bao gồm tối thiểu 1.200 hình ảnh cho mỗi loại bệnh, được xử lý và gắn nhãn để phục vụ huấn luyện hệ thống AI.

Để có thể thu thập được hình ảnh thực tế, cây dưa lưới được trồng trong nhà màng trong nhiều vụ khác nhau. Trong mỗi vụ, các mẫu bệnh hại được thu thập, nuôi cấy trong phòng thí nghiệm sau đó tiến hành lấy nhiễm nhân tạo trước và sau khi nhiễm bệnh được thu thập bằng các camera chuyên dụng để xây dựng bộ cơ sở dữ liệu hình ảnh nhiệt, hình ảnh đa phổ và hình ảnh RGB của các loại bệnh hại chính trên cây dưa lưới.

Trên cơ sở bộ dữ liệu thu thập, nhóm đã phát triển một mô-đun AI tiên tiến có khả năng phát hiện và cảnh báo bệnh hại với độ chính xác cao.

Nhóm xây dựng môi trường thí nghiệm với đầy đủ hệ thống nhà màng, camera giám sát và cảm biến thu thập dữ liệu. Sau đó, quá trình thu thập hình ảnh từ các cây bệnh và cây khỏe mạnh được tiến hành nhằm tạo lập cơ sở dữ liệu phong phú. Các hình ảnh thu thập được trải qua quá trình phân tích và gắn nhãn, phân loại các bệnh phổ biến trên dưa lưới. Dữ liệu này sau đó được sử dụng để huấn luyện mô hình AI bằng thuật toán XceptionNet, tối ưu hóa khả năng phát hiện bệnh hại.

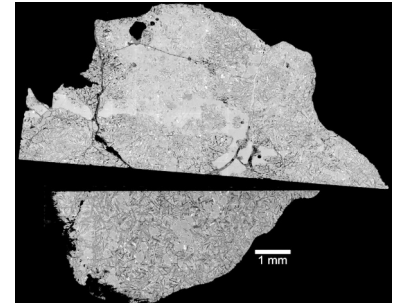
Hệ thống sau khi huấn luyện được tích hợp vào ứng dụng web và di động, cho phép nông dân có thể truy cập thông tin một cách thuận tiện. Cuối cùng, nhóm nghiên cứu tiến hành thử nghiệm và đánh giá hiệu quả thực tế của hệ thống bằng cách đo lường mức độ giảm bệnh, tiết kiệm chi phí và tăng năng suất so với phương pháp truyền thống.

Kết quả nghiên cứu cho thấy hệ thống AI đạt độ chính xác trên 90% dựa trên bộ cơ sở dữ liệu hình ảnh RGB để nhận diện bệnh hại trên dưa lưới, giúp cảnh báo sớm và đưa ra các biện pháp can thiệp kịp thời. Ưu điểm của hệ thống là có thể phát hiện bệnh thông qua các hình ảnh RGB. Đây là các loại ảnh thông thường được chụp bằng các loại điện thoại thông minh phổ biến hiện nay.

"Hệ thống AI giúp nhận diện bệnh nhanh chóng, chính xác, hỗ trợ người trồng đưa ra biện pháp phòng trừ kịp thời, giảm thiểu tổn thất. Nghiên cứu này không chỉ có ý nghĩa thực tiễn cao mà còn mở ra hướng ứng dụng AI rộng hơn trong chẩn đoán bệnh cây trồng khác, góp phần thúc đẩy nông nghiệp công nghệ cao tại Việt Nam", TS Hoàng Anh Tuấn cho biết.

NHẬT PHONG

Phát hiện mới về Mặt trăng

Một tảng đá Mặt trăng 2,35 tỷ năm tuổi rơi xuống Trái đất ở châu Phi đã thay đổi những gì các nhà khoa học biết về hoạt động núi lửa trên Mặt trăng. Thiên thạch này cho thấy, Mặt trăng đã ghi nhận hoạt động núi lửa lâu hơn nhiều so với suy nghĩ trước đây của giới khoa học. Với thành phần hóa học đặc đáo và độ tuổi vượt qua khoảng cách hàng tỷ năm trong các mẫu đá Mặt trăng, thiên thạch này cho thấy, Mặt trăng có những nguồn nhiệt bên trong tồn tại qua nhiều thời đại.

Nghiên cứu được thực hiện trên thiên thạch Tây Bắc châu Phi 16286. Các phân tích mới củng cố giả thuyết rằng, Mặt trăng vẫn duy trì quá trình sinh nhiệt bên trong, cung cấp năng lượng cho hoạt động núi lửa trong nhiều giai đoạn.

Yếu tố tác động đến tinh thần khi tập thể dục

Các nghiên cứu thường chỉ ra rằng, tập thể dục là một cách tốt để cải thiện sức khỏe tinh thần. Tuy nhiên, một nghiên cứu gần đây cho thấy, không chỉ việc vận động thể chất mới ảnh hưởng đến sức khỏe tinh thần. Thực tế, chính cách thức, địa điểm và lý do một người tập thể dục mới tạo nên sự khác biệt.

Theo các nhà khoa học, trước đây, nghiên cứu về hoạt động thể chất thường tập trung vào thời gian một người tập thể dục hoặc lượng calo được đốt cháy. Thực tế, một hoạt động thể chất có thể mang lại cảm giác rất khác nhau tùy thuộc vào người thực hiện, cũng như địa điểm, thời gian và cách thức.

Biến đổi khí hậu ảnh hưởng tới thực phẩm

Biến đổi khí hậu đang âm thầm làm suy giảm chất dinh dưỡng trong thực phẩm. Một nghiên cứu cho thấy, lượng CO2 tăng và nhiệt độ cao hơn không chỉ định hình lại cách thức sinh trưởng của cây trồng, mà còn làm giảm giá trị dinh dưỡng của chúng, đặc biệt là ở rau lá xanh. Sự thay đổi này có thể gây ra vấn đề sức khỏe toàn cầu, đặc biệt là ở những cộng đồng đang phải đối mặt với tình trạng thiếu hụt dinh dưỡng. Các nhà nghiên cứu cảnh báo, mặc dù cây trồng có thể phát triển nhanh hơn, nhưng chúng cũng có thể trở nên kém dinh dưỡng hơn, với ít khoáng chất, protein và chất chống oxy hóa. Điều đó làm dấy lên lo ngại về tình trạng béo phì, suy yếu hệ miễn dịch và các bệnh mãn tính.

SINH PHÚC
(Theo Science Daily)

Nguyên nhân khiến sao Hỏa khô cạn

Những khám phá mới từ tàu thám hiểm sao Hỏa Curiosity của NASA đã giải thích tại sao Hành tinh Đỏ lại là một sa mạc khô cạn. Khám phá mới cũng cho thấy, sao Hỏa có thể đã đi trên con đường không thể tránh khỏi để trở thành một hành tinh chết, dù sở hữu nhiều đặc điểm giống Trái đất. Trong đó, Mặt trời chính là nguyên nhân dẫn đến tình trạng này.

Đến nay, sao Hỏa được xem là hành tinh giống Trái đất nhất. Kích thước, thành phần cấu tạo và khoảng cách từ sao Hỏa đến Mặt trời đều tương đồng với Trái đất. Song, trong hai tỷ năm qua, sao Hỏa đã đi theo một con đường rất khác. Trong khi Trái đất có bầu khí quyển dày đặc, nước và sự sống dồi dào, thì sao Hỏa lại là một hành tinh khô cạn, nơi mà ngay cả triển vọng tìm thấy vi khuẩn hóa thạch cũng rất mong manh.

Theo một nghiên cứu do nhà khoa học hành tinh Edwin Kite của Đại học Chicago (Mỹ) dẫn đầu, manh mối mới có thể cung cấp một phần câu trả lời. Cụ thể, tàu thám hiểm tự động Curiosity đã phát hiện khoáng chất cacbonat gắn miệng núi lửa Gale. Đây là một khu vực trên sao Hỏa có lòng sông khô cạn. Các nhà khoa học cũng tìm thấy bằng chứng

Tàu thám hiểm tự động Curiosity đã phát hiện khoáng chất cacbonat gắn miệng núi lửa Gale trên sao Hỏa.

khác về nguồn nước từng chảy trên Hành tinh Đỏ hai tỷ năm trước.

Thời điểm đó, sao Hỏa có nước đủ để lấp đầy một đại dương nông, bao phủ phần lớn bề mặt hành tinh. Bầu khí quyển của hành tinh này khi đó cũng đặc hơn. Trong nhiều thiên niên kỷ kể từ đó, bầu khí quyển đặc gần như biến mất cùng với nước, khi sao Hỏa trải qua một loạt giai đoạn ấm và lạnh.

Cacbonat, bao gồm canxit, dolomit, aragonit, magnesit và siderit, được hình thành bởi các ion cacbon và oxy hòa tan trong nước phản ứng với ion kim loại. Theo thời gian, cacbon dioxit trong khí quyển được hấp thụ vào các trầm tích cacbonat,

dẫn đến việc giảm khí nhà kính và làm mát hành tinh.

Đây là một quá trình diễn ra liên tục trên Trái đất, nhưng chúng ta không bao giờ nhận thấy vì cacbon dioxit nhanh chóng được thay thế bằng hoạt động núi lửa (ngày nay là việc đốt nhiên liệu hóa thạch).

Theo nhóm của nhà khoa học Kite, trên sao Hỏa, mọi thứ rất khác biệt do Mặt trời. Cụ thể, Mặt trời dần sáng lên theo thời gian với tốc độ khoảng 8% mỗi tỷ năm. Con số này có vẻ không đáng kể, nhưng nó được cho là nguyên nhân gây ra các thời kỳ ấm áp trên sao Hỏa, nơi nước lỏng có thể tồn tại. Nước đã hấp thụ cacbon dioxit từ khí quyển sao Hỏa vào các khoáng chất cacbonat, gây ra thời kỳ mát mẻ.

Tuy nhiên, sao Hỏa không hoạt động kiến tạo mạnh và có rất ít hoạt động núi lửa. Kết quả là, cacbon dioxide không được bổ sung. Cùng với các cơ chế khác như gió mặt trời và sự thiếu hụt từ trường, sao Hỏa mất dần bầu khí quyển, khi ngày càng nhiều carbon dioxide bị giữ lại trong các khoáng chất. Nói cách khác, "vòng xoáy tử thần" do năng lượng Mặt trời tạo ra đã dẫn đến một sao Hỏa lạnh lẽo, khô cạn hiện nay.

KIM DUNG (Theo New Atlas)

SINH VIÊN TRUNG QUỐC:

Dịch chuyển sang công nghệ

Sau kỳ thi tuyển sinh đại học căng thẳng, sinh viên Trung Quốc bước vào giai đoạn chọn ngành, trong đó phần lớn hướng về các ngành kỹ thuật mới như AI, robot, khoa học dữ liệu. Xu hướng này phản ánh sự chuyển dịch chiến lược giáo dục của Bắc Kinh, đặt công nghệ làm trung tâm để cạnh tranh toàn cầu và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Biết kết quả thi đại học, He Junjie, 18 tuổi, sống tại tỉnh Chiết Giang, Trung Quốc, cân nhắc lựa chọn các ngành phù hợp về điểm số, sở thích và quan trọng nhất là nhu cầu của thị trường. Em cùng nhiều bạn học đang nghiêng về những ngành kỹ thuật mới nổi như AI, robot, khoa học dữ liệu thay vì ngành truyền thống như kinh tế, tài chính...

Cách đây 2 thập kỷ, khi Trung Quốc mới gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), thương mại quốc tế và quy hoạch đô thị là những ngành học được yêu thích. Giờ đây, trong bối cảnh cạnh tranh công nghệ ngày càng gay gắt với Mỹ, làn sóng chuyển dịch sang các ngành kỹ thuật như trí tuệ nhân tạo, kỹ thuật ô tô, khoa học dữ liệu và robot là lựa chọn phổ biến của thanh thiếu niên.

Theo ông Chu Zhaohui, nhà nghiên cứu cấp cao tại Viện Hàn lâm Khoa học Giáo dục Quốc gia Trung Quốc, "kỹ thuật mới" đang là lựa chọn phổ biến vì mang lại triển vọng việc làm tốt, không chỉ về số lượng cơ hội mà còn

vì mức đầu tư mạnh mẽ từ chính phủ.

Khái niệm "kỹ thuật mới" do Bộ Giáo dục Trung Quốc giới thiệu từ năm 2017, bao gồm các ngành học liên ngành như AI, kỹ thuật sinh học, sản xuất thông minh và robot. Đây được coi là những lĩnh vực then chốt trong chiến lược hiện đại hóa công nghiệp của Bắc Kinh. Tính đến tháng 3/2025, hơn 20 nghìn chương trình đại học mới đã được Bộ Giáo dục Trung Quốc phê duyệt trong vòng một thập kỷ, với phần lớn là ngành kỹ thuật.

Các trường đại học danh tiếng cũng điều chỉnh mạnh mẽ chiến lược đào tạo. Đại học Phúc Đán, vốn nổi bật trong lĩnh vực xã hội nhân văn, đã giảm tỷ lệ tuyển sinh nhóm ngành này từ hơn 30% xuống còn 20%, đồng thời tăng chi

Các khối ngành về kỹ thuật, AI, robot được sinh viên Trung Quốc "săn đón".

tiêu kỹ thuật lên gần 30% tổng số tuyển sinh năm 2024.

Lý do là sự định hướng chiến lược từ nhà nước. Với mục tiêu phát triển công nghiệp công nghệ cao, Bắc Kinh đang nỗ lực thúc đẩy tăng trưởng dựa trên đổi mới sáng tạo thay vì mô hình tăng trưởng dựa trên bất động sản và xuất khẩu như trước đây.

Xu hướng lựa chọn ngành kỹ thuật tại Trung Quốc có sự đổi lập mạnh mẽ với Mỹ. Theo dữ liệu từ năm 2022, khoảng 36% sinh viên đại học Trung

Quốc theo học ngành kỹ thuật. Con số này ở Mỹ chỉ là 5%, trong khi kinh doanh (19%), ngành nghệ y tế và khoa học xã hội vẫn giữ vị trí hàng đầu.

Tuy vậy, điều đó không đồng nghĩa với việc Mỹ yếu thế trong đổi mới công nghệ. Nhà nghiên cứu Chu lập luận mô hình giáo dục linh hoạt và theo định hướng cá nhân ở Mỹ cho phép sinh viên phát triển theo đam mê, từ đó dẫn đến hiệu quả sáng tạo và xã hội cao hơn.

He Junjie và các bạn cùng trang lứa đại diện cho thế hệ sinh viên Trung Quốc mới. Đó là năng động, thực tế và sẵn sàng chọn ngành học theo chiến lược quốc gia. Tuy nhiên, họ cũng đứng trước một lựa chọn khó khăn là nên theo đuổi điều mình thực sự yêu thích hay chọn con đường "an toàn" dựa trên thị trường?

TÚ ANH (Theo SCMP)

Nhà nghiên cứu Chu cảnh báo rằng việc lựa chọn ngành học dựa quá nhiều vào xu hướng thị trường có thể dẫn đến hệ lụy lâu dài. Nếu thiếu đam mê và sự hiểu biết về bản thân, nhiều sinh viên sau khi ra trường chỉ có thể đảm nhiệm các vị trí công việc ở mức độ thấp. Thực tế này đặt ra câu hỏi về hiệu quả lâu dài của việc đào tạo nếu chỉ dựa vào nhu cầu ngắn hạn của thị trường lao động.

HÀN QUỐC:

Sinh viên y trở lại học tập

Sinh viên các trường y Hàn Quốc mới đây thông báo sẽ quay lại học tập sau hơn một năm đình công phản đối kế hoạch tăng chỉ tiêu tuyển sinh. Bên cạnh đó, nhóm đề nghị chính phủ khẩn trương thực hiện cải cách sâu rộng đối với hệ thống giáo dục y khoa và dịch vụ y tế.

Hiệp hội Y khoa Hàn Quốc (KMA) đề nghị các trường khôi phục lịch học và nâng cao điều kiện đào tạo cho sinh viên y. Đại diện KMA cho biết: "Chúng tôi sẽ đặt niềm tin vào chính phủ và Quốc hội, cam kết quay trở lại trường để cùng góp sức bình thường hóa giáo dục y khoa và hệ thống chăm sóc sức khỏe".

Đầu năm 2024, Chính phủ Hàn Quốc dự kiến tăng hàng ngàn chỉ tiêu vào các trường y nhằm giải quyết tình trạng thiếu bác sĩ. Tuy nhiên, các bác sĩ thực tập và sinh viên y phản đối, cho rằng điều này có thể làm giảm chất lượng đào tạo và không giải quyết được vấn đề cốt lõi. Họ kêu gọi chính phủ đầu tư vào những lĩnh vực thiết yếu như cấp cứu và nhi khoa, nơi đang thiếu hụt nhân lực trầm trọng.

Song song, các bác sĩ, nhân viên y tế và sinh viên ngành y đã nghỉ làm, nghỉ học để bày tỏ sự phản đối. Hàn Quốc đã nhiều lần phải nâng cảnh báo do thiếu hụt nhân viên y tế vì đình công.

Trước tình hình trên, Ủy ban Giáo dục Quốc hội Hàn Quốc bày tỏ sự ủng hộ trước quyết định trở lại trường học của sinh viên ngành y. Các ủy viên đánh giá đây là "tín hiệu lạc quan", hứa hẹn là bước đầu tiên hướng tới một cuộc cải tổ toàn diện trong đào tạo và cung ứng dịch vụ y tế tại Hàn Quốc.

PHẠM KHÁNH (Theo The Straits Times)

Sinh viên y khoa Hàn Quốc quay lại trường.

CÂU CHUYỆN QUỐC TẾ

Canh bạc lớn

Ngày 12/7 là một dấu mốc lịch sử mới đối với New Caledonia và trong mối quan hệ giữa vùng đảo ở khu vực Nam Thái Bình Dương này với Pháp.

Sau Thỏa thuận Matignon (năm 1988) và Thỏa thuận Noumea (năm 1998), Pháp và các đảng phái chính trị ở New Caledonia đã ký kết thỏa thuận mới về tương lai cho vùng lãnh thổ này. Đại diện của cả hai phía đều coi thỏa thuận này có ý nghĩa lịch sử. Bởi nội dung cốt lõi mới đạt được là New Caledonia trở thành Nhà nước New Caledonia, có quyền tự trị sâu rộng trong khuôn khổ nhà nước Cộng hòa Pháp, đồng thời có quốc tịch riêng - song song với quốc tịch Pháp, có thể được thế giới bên ngoài công nhận ngoại giao, tự quyết định về đối ngoại và tiến tới sẽ được chuyển giao chủ quyền sâu rộng hơn về quốc phòng, tiền tệ, tư pháp và lập pháp...

Thoả thuận cũng mở đường cho New Caledonia trở thành quốc gia mới trên thế giới, làm thay đổi cơ bản mối quan hệ giữa Pháp và New Caledonia cũng như cục diện địa chính trị, tương quan lực lượng quốc tế ở khu vực Nam Thái Bình Dương nói riêng, khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương nói chung.

New Caledonia bị Pháp xâm chiếm làm thuộc địa từ thập kỷ 50 của thế kỷ 19. Trong 3 cuộc trưng cầu dân ý, tổ chức ở đây vào các năm 2018, 2020 và 2021 về New Caledonia độc lập hay không độc lập với Pháp, cũng tức là ly khai hay không ly khai Pháp, đa số người dân ủng hộ New Caledonia tiếp tục thuộc về Pháp. Dù vậy, mối quan hệ giữa vùng lãnh thổ này với Pháp vẫn sôi sục bất hòa bạo lực và di sản tiêu cực của quá khứ lịch sử vẫn rất nặng nề. Năm ngoái, bạo lực hỗn loạn đã

bùng phát ở New Caledonia mà nguyên do có liên quan trực tiếp đến chuyện quá khứ lịch sử chung giữa Pháp và New Caledonia.

New Caledonia là lãnh thổ hải ngoại duy nhất mà Pháp còn có được ở khu vực Nam Thái Bình Dương, chiếm vị trí vô cùng quan trọng trong chiến lược đối với khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Cho nên, nếu không nhanh chóng xử lý ổn thỏa và lâu bền mối quan hệ với New Caledonia thì sẽ rất tai hại đối với Pháp. Thực thi triệt để phi thực dân hóa là cam kết của Pháp trong hai thỏa thuận trước. Nếu Pháp không thực hiện cam kết này thì thế diện và uy tín quốc tế của họ sẽ bị ảnh hưởng tiêu cực.

Trong khi đó, phong trào ly khai ở New Caledonia phát triển ngày càng thêm mạnh mẽ và vùng Nam Thái Bình Dương đã trở thành nơi cạnh tranh chiến lược quyết liệt

giữa Mỹ, Australia và New Zealand với Trung Quốc. Cuộc ganh đua này quyết định ở mức độ không hề nhỏ về tương lai của khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương trên mọi phương diện.

Ký kết thỏa thuận mới không phải là chuyện dễ dàng nhưng gần như bắt buộc đối với Pháp. Chỉ như thế Pháp mới có thể duy trì vị thế lâu dài và ảnh hưởng ở New Caledonia, vẫn sở hữu tiền đồn và bàn đạp chiến lược ở khu vực Nam Thái Bình Dương. Sách lược này là nơi lòng để náu kéo, bỏ để giữ. Tuy nhiên, thỏa thuận mới cũng là canh bạc lớn của nước Pháp bởi nhằm tới cái chưa biết rồi chắc chắn có đạt được không? Những ẩn số là sự chấp thuận của Quốc hội Pháp và của người dân ở New Caledonia cũng như ở việc thực hiện cụ thể như thế nào?

PHÙ DUNG